

Szerkesztőség, Híradóhivatal
és nyomda: Bul. Reș Ferdi-
nand (József Kőröcz-ut) 2.
Telefon: 151. Szerzőnyme:
Közölv. Arad :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Munka naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Csillagzati árak: Évente
1080, félre 540. Néved-
ésre 270. havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lei.
több :: Éves szám 5 Lei.
Vasárnap 6 Lei. :: (Buc-
restiben 50 ban felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 178. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szombat, 1931. augusztus 8

Sorsfordulat előtt

Németországban jelenleg egészen furcsa, kétfős problémájú helyzet uralkodik. Ebben a pillanatban a nagy gazdasági válság enyhült, amivel szemben azonban egy nagy politikai válság kitörése fenyeget. A gazdasági helyzet enyhülése a bankforgalom újból való megnyitása által állott elő, míg a belpolitikai válság kirobbanása a vasárnapi poroszországi népszavazástól függ.

A bankforgalom hétfőtől kezdve teljesen szabad lesz. A bankválság tehát elintéztnek tekinthető. Annál nagyobb izgalommal várják azonban a vasárnapot, amikor Poroszországban a népszavazás zajlik le. A jobboldal teljes felkészültséggel megy a küzdelembe. Óriási feltűnést keltett, hogy az eddig mérsékeltnek ismert német néppárt is Hugenbergékhez csatlakozott és a népszavazásban való részvételre hívta fel tagjait. Ez súlyos komplikációkat jelenthet, mivel Curtius külügyminiszter is ennek a pártnak a tagja. A jobboldal nagyon bízik a népszavazás sikerében. A népszavazás tulajdonképpen alárendelt jelentőségű kérdésről dönt és pedig arról, hogy feloszlassák-e a porosz birodalmi gyűlést, vagy sem. Lényegében azonban sokkal nagyobb jelentősége van ennek a kérdésnek, mint általában hinnék. Poroszország ma ugyis Németország egyetlen állama, amelynek élén baloldali kormány áll. A miniszterelnök, Ottó Braun, a porosz szociáldemokraták vezére. A kormány megbuktatása tekintetében az utolsó napokban a kommunisták körében nézeteltérések merültek fel. A kommunisták eddig segédkeztek akartak nyújtani a jobboldal akciójához, most azonban az a nézet kezd kidomborodni, hogy a szélső-baloldali nem juttathatja uralomra a szélső jobboldali nagyipart. Ha a népszavazás a porosz tartománygyűlés feloszlatása mellett dönt, akkor nemcsak Ottó Braun kormánya bukik meg, hanem Brüningnek is le kell mondania és a német birodalom élére jobboldali kormány kerül.

Curtius és Brüning különben ma reggel Mussolini különvonatán megérkeztek Rómába, ahol Mussolini fogadta a két német államférfit. Mussolini első akart lenni, aki kezét szorította a német kormány két reprezentánsával. Mussolini üdvözlése után Grandi bemutatatta Brüningeket a megjelent előkelőségeknek, majd fényképfelvételt készítettek, ezután pedig elléptek a diszorség előtt. A megjelent német ifjúság „Ebredj Németország!” „Le az antifaszizmussal!” kiáltással üdvözölte a kancellárt és a külügyminisztert, akik a Grand Hotelben szállottak meg. Brüning a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt:

— Azon tény, hogy én és Curtius olyan időpontban vállalkoztunk a római utra, amikor Németország ereje megfeszítésével igyekszik a gazdasági és politikai helyzet egyensúlyának biztosítására, egymagában véve is fontosságot tulajdonít ennek az utnak. Németország hálisan fogadja Olaszország részéről a baráti együttérzést és mindent elkövet, hogy Európa és a világ minden tényezőivel biztosítsa a békés együttműködést. Bizom a tárgyalások sikerében.

A német államférfiak ezután másfél óra hosszat tárgyaltak a Palazzo Veneziaában Mussolinivel, Grandi és a német nagykövet bevonásával. A tanácskozások után ismét nyilatkoztak a német miniszterek, örömjüknek adták kifejezést, hogy Mussolinivel találkozhatnak és személyesen tárgyalhattak meg az aktuális kérdéseket. A római tárgyalások folytatását képezik a Chequersben megindult, Párisban, Berlinben és Londonban folytatott tárgyalásoknak.

Sajtókampány indult Maniu és Titulescu ellen

Mi történt az uralkodó sinaiai fogadó-szobájában — Maniu Gyula személye újra a politika érdeklődés előterébe került — Mesterséges eszközökkel népszerűtlenítik Titulescut

Argetoianu Iorga háta megett Bratianu Gheorgheval tárgyalt

Bucurestiből jelentik: Maniu sinaiai audienciája alaposan felkorbácsolta a belpolitikai élet vizeit. Még a kormány vezető politikusa is kénytelenek beismerni, hogy a kihallgatás súlyos belpolitikai következményekkel járhat. Iorga miniszterelnök tehát szükségesnek tartotta, hogy lapjában Maniu kihallgatását kedvezőtlen színben tüntesse fel. Kommentálva az audiencia lefolyását, éles szavakkal aposztrofálja Maniut, mint aki nem respektálta az udvari etikettet s három és fél órán keresztül tartózkodott a király fogadószobájában. A lap állítása szerint Maniu direkt kérte az uralkodót, hogy hallgassa meg. Öfelsége viszont semmiképpen sem utasíthatta vissza a trón volt tanácsadójának ezt az óhaját.

Félelem Titulescutól

A belpolitikai események egyik láncszeme, az Epoca-nak Titulescu ellene sajtókampánya. A lap minden egyes száma újabb támadó cikket közöl. Legutóbbi számában érdekes fejtegetésekben foglalkozik Titulescu esetleges belpolitikai szereplésével. Hangsúlyozza, hogy Románia londoni meghatalmazott minisztere a belpolitikában nem állhatna meg a helyét. Az Epoca-nak cikke fényt derít az egész Titulescu elleni kampányra. A kormány attól tart, hogy a diplomata hazatér s az ősz folyamán kormányalakítási megbízatáshoz jut. Ezért tartja szükségesnek népszerűtlenítését, hogy miniszterelnöki designálása elé akadályokat gördítsen. Ugyanakkor azonban külföldön is lehet

telenné szeretné tenni, mert összekötését nem használta fel a Iorga-kormány iránti bizalomkeltésre.

Iorga dodonai szavai

A kormány helyzetének komolysága mellett tanuskodik Iorga miniszterelnöknek az a kijelentése is, amelyet a Patria szerint Hulea alsófőhermegyei képviselő előtt tett volna. Hulea küldöttséget vezetett Valeni de Munteba, hogy egy halálraítélt iskolát megmentse. A miniszterelnök ez alkalommal válaszában többek között ezt mondotta:

— Két hónap múlva átadom a kormányt. Majd jön a ti Maniutok s ő megadja a ti igazatokat.

Duca, a liberális-párt elnöke is taktikát változtatott. Pártjának sajtóorgánumai már támadják a kormányt. A pártvezér ugyanakkor nyilatkozott a Curentul munkatársának, örömmel üdvözölve Maniunak a politikai életbe való visszatérését.

A kormány belső egysége is bomlófélben van. Ugyanabban az időpontban, amikor a Neamul Románesc, Iorga miniszterelnök lapja támadja Bratianu Gheorghe pártját, a Dreptatea értesülései szerint Argetoianu titokban tárgyalásokat folytat Bratianu Gheorghe-val, aki előtt úgy tüntette fel a jelenlegi politikai helyzetet, hogy őszre Iorga kénytelen lesz távozzon s ha őt biznák meg kormányalakítással, szeretné, ha a Gheorghisták is támogatnák, a jelenlegi parlamenttel együtt.

Másfél millió pengőt ajánlottak fel az első napon a magyar állam-kölcsön önkéntes adakozói

Eber Antal és Esterházy Móric gróf, volt miniszterelnök a kezdeményezői a Friedmann-féle szanálási tervnek — A francia kölcsön biztosra vehető, az angol is már csak Hollandián mulik

Egyre szaporodnak a lelkes belföldi kölcsön-felajánlások

Budapestről jelentik: A 33-as bizottság Hadik gróf kivételével — aki lemondott tagságáról — ma megtartotta első ülését, amely szigorúan bizalmas volt. Az országban jó hatást váltott ki Friedmann Ignác dr. tegnap nyilvánosságra hozott terve. A tervre mára másfél millió pengőt ajánlottak fel a nemzeti alapra. Ugyancsak jó hatást váltott ki a Times jelentése, amely szerint az 5 millió fontos kölcsön már biztosnak tekinthető. A kölcsönből 3 milliót Franciaország jegyez le. A 33-as bizottság üléséről egyébként a következő jelentés került forgalomba:

A bizottság Bethlen István gróf részvételével ült össze és a formások elintézése után felkérte a kormányt, tájékoztassa behatóan a helyzetről. A bizottságban kialakult vélemény szerint két mód van a kibontakozásra: egyrészt külföldi kölcsönnel friss vérkeringést vinni az ország gazdasági életébe, másrészt az

Eber Antal és Esterházy Móric gróf javaslatára Friedmann Ignác dr. által kidolgozott belföldi kölcsön terve, amelynek igen sok híve van. Tömegesen érkeznek az adományok felajánlások, idegen valutákban, pengőben, de sokan vannak, akik ékszereket ajánlanak fel és nagyértékű tehermentes ingatlanokat kínálnak a kölcsön céljaira. Fischer építész 50 ezer pengőt ajánlott fel. A pénzügyminiszteriumban a lapok értesülései szerint rövidesen megkezdik a terv realizálását.

Egyébként külföldről további kedvező hírek érkeznek. A legújabb jelentések szerint a 7 millió fontos kölcsön most már csak Hollandia csatlakozásán mulik. A hangulat az egész vonalon erősen megjavult, a bankok normális forgalma kezd visszatérni. A kormány augusztus 14-ikén túl is fenntartja a lényegesen enyhített bankforgalmi korlátozást, úgy hogy a normális állapotok állanak majd helyre.

Ileana hercegné részt akar venni a legközelebbi Európa-körrepülésen

Az ifju főhercegi pár bécsi fogadtatása — A fehér agár, a nászutas-pár
»földi« utitársa — Miket mesél Ferenc József főherceg..?

Egy új repülőgépet vesz Londonban a főhercegi pár

Bécsből jelentik: A budapesti ünnepeltetés után Habsburg Antal főherceg ifju hitvesével, Ileana román királyi hercegnővel tegnap Bécsbe érkezett. Az ifju pár az utat, mint ismeretes, repülőgépen tette meg. Az asperni repülőtéren Ferenc József főherceg, Antal főherceg fivére várta a II. Károly király ajándékozta repülőgépen érkező ifju párt.

A legifjabb Habsburg-hercegné, amikor kilép a repülőgépből, barátságosan mosolyog, nyújtózik; valahogy olyan, mintha le akarná rázni magáról a légi utat „porát”. Drapp sportkosztüm és barna Pullmann-sapka van rajta és barátságosan integet a tömeg felé, amely érkezésének hírére az asperni repülőtérré tölt. Az elegáns hölgyet egy fehér agár követi, amely egyre előre szaladna: szép urnője alig tudja a pórázon tartani.

Ileana — Bécsről

— Igazán meglehet az a fogadtatás — mondta a főhercegné — amelyet a bécsiek számomra rendeztek. Hisz idegen vagyok itten, egy olyan országban, amelynek lakossága egyelőre nem is ösmer és ennek ellenére mégis olyan ünnepelésben részesített, amelyet sohasem fogok tudni elfelejteni. Bécsről különben jól ismerem. Az elmúlt évben édesanyámmal és nővéremmel, Mária jugoszláv királynéval hosszabb ideig tartózkodtunk. Rövid itt tartózkodásunk alatt bejártuk a múzeumokat és egy este végig néztük a Theater an der Wien egyik előadását.

— Most azonban — veszi át a szót Antal főherceg — négy napos bécsi tartózkodásunk alatt azt hiszem, hogy jobban megtekinthetjük az osztrák fővárost. Természetesen ez sem hosszú idő, de müncheni otthonunkba

igyekezünk. Azonban ott sem maradhatunk sokáig, mert úgy terveztük, hogy rövidesen Londonba utazunk, ahol egy új repülőgépet veszünk. Egy háromüléses repülőgépet szeretnénk venni, hogy csomagjainkat és — last but not least — agárunkat is magunkkal vihessük! Mostani sportrepülőgépem oly kicsiny, hogy abban épp csak a legszükségesebb csomagok férnek el. Jelenlegi utunkat úgy könnyítettük meg, hogy fivérem autóval előre utazott és magával hozta csomagjainkat, valamint a fehér agarat.

Királyi herceg, mint önkéntes futár

Ferenc József főherceg, Antal főherceg önkéntes futára, mellettünk áll és mosolyog. A két testvér különösen szereti egymást és ehhez nem kevéssé járult hozzá az, hogy mindketten szenvedélyes sportrepülők és a legutóbbi Európa-körrepülésen is résztvettek.

— Mint testvér és sport-bajtárs, kötelességemnek tartom, hogy mindenben segítségem legyek az ifju párnak — mondja Ferenc József főherceg. Amíg bátyám és neje repül, én a csomagokról és az agárról gondoskodom, amennyiben néhány órával előttük autóm elindulok és már várom őket, amikor repülőgépen megérkeznek. En augusztus elsején indultam el autóm Sinaiából és harmadikán érkeztem meg Budapestre, míg Antal ezt az utat néhány óra alatt tette meg.

A repülőtéren egyébként a román kolónia élén dr. Zaborovsky követtségi tanácsos mondott üdvözlő beszédet, míg Reutter Arthur tábornok az osztrák tüztértsztek szövetségének nevében üdvözölte az ifju párt. Ez a tábornok valamikor Antal főherceg édesapjának, Lipót Salvator főhercegnek volt az adjutánsa és mind a két testvért kora fiatalságától jól ismeri.

Ferenc József főherceg végül még egy rendkívül érdekes kijelentést tett:

— Sógornőmnek az a terve, hogy a legközelebbi Európa-körrepülésen ő is részt vesz. És talán még valamit... Amire nagyon büszkék vagyunk: Ileana hercegné vizsgázott hajóskapitány! De ugyanakkor le kívánom szögezni azt is — és itt a főherceg nyilván saját magának is hizeleg — hogy azért a repülősportot jobban szereti...

Tizhónapi fogházorgazdaságért

A csálatelepi kasszalopás epilógusa

Az elmúlt év februárjában vakmerő betörés történt az Aradhoz közelfekvő csálatelepi szőlőtelepen. A betörők behatoltak a telep irodájába, ahonnan elvitték a pénzszekrényt, amelyet a határban felfeszítettek és kifosztottak.

A betörést követő hetekben Curticon, Uj-aradon, Kisszentmiklóson is történtek lopások úgy hogy az egész környék csendőrsége, örs, nyomozta a vakmerő tolvajokat.

A nyomozás folyamán a szálak Ardelean Vasile piaci kolbászárushoz vezettek, akinél a csendőrök egy éjszaka váratlanul házkutatást tartottak. A házban Ardelean családján kívül még öt idegent találtak, akik közül négynek sikerült elmenekülni, míg társukat, Kovács Péter cigány lócsiszárt a csendőrök elfogták. A házkutatás folyamán az udvaron levő sertésölben is kutattak a csendőrök s ott, elásva a földbe, nagyobb értékű ruhaneműt találtak, amelyek lopásból származtak.

Ardelean Vasile és Kovács Pétert előzetes letartóztatásba helyezték s az aradi törvényszék Mager-Ionescu-tanácsa ma tartotta meg ügyükben a főtárgyalást. A tanuvallomásokból csupán azt lehetett megállapítani, hogy Ardelean állandóan, előtte is ismeretlen egyéneket fogadott be házába. A házkutatásnál talált ruhákra vonatkozólag azonban elfogadható magyarázatot nem tudott adni. A bíróság enyhítő körülmények figyelembevételével Ardelean Györgyöt és Kovács Pétert orgazdaságért 10-10 havi fogházbüntetésre ítélte, amelyből hat hónapot a vizsgálati fogsággal a bíróság kitöltöttnek vett.

Páncéllovagok

Irtá: Maurice Renard.

Marcel Justinet szerdán reggel indult Evreuxból tizlóerős kis autóján.

— Pá, drágaságom! — bucsuzott érzékenyen szép kis feleségétől — holnap este vacsorára itthon leszek. Elég baj, hogy Pithiviersben kell meghálnom. Kétségbeesett, hogy teljes harminchat óráig nem foglak látni.

— Kétségbeesett! — visszahangozta Justinetné — de nem segíthetünk! Legyünk hát okosak...

Marcel Justinet a kilométereket habzsolva rekordidőben ért Pithiviersbe, rekordgyorsasággal bonyolította le az üzleti dolgát és még az este kilenc órakor a kis tizlóerőssel a Campagne-Première ucca egyik háza előtt állt meg. Tudvalevő, hogy a Campagne-Première ucca Párisban van, a Montparnasse kerületben. S e ház első emeletén Marcel Justinet legjobb barátja, Edmond Tavernier, a kitűnő festő lakik. Marcel, szélesen nevetve, négyesével ugrotta fel a lépcsőket és mohón csengetett be. Fényesen fogják átmulafni ezt a ravaszul kiszarolt szabad éjszakát! De hiába csengetett kétszer... háromszor... négyszer... senki se nyitott ajtót. Marcel emlékezett Edmond régi szokására és lehajolva felemelte a lábtörő egyik csücskét. Csakugyan, a lakáskulcs ott feküdt a lábtörő alatt.

Benyitott a műterembe és felcsavarta a villanyt. Mindent a régi helyén talált. Megkezdett vásznak sorakoztak a falak mentén, a két sarokban két ember nagyságú páncélos lovag meredt rá. A nagyobbára történelmi képeket festő Edmond néma modelljei. Az asztalon egy hideg vacsora maradványai s egy nyitott levél Edmond kezeirésével:

Édes egyetlenem.

Sajnos, elkésve értesítettél jöveteledről s így már nem mondhattam le Doranvaléknak

a vacsorát. Vacsorázz egyedül. Tizenegy óra előtt biztosan itt leszek. Ezer bocsánat és még több csók. Edmond.

P. S. — Kérlek, a kulcsot tedd vissza a lábtörő alá. Ha talán elaludnál, nem szeretnék fellármázni a csengetéssel.

— Megvacsoráztam és elmentem. Miért nem vártál meg!

— Szegény Edmond! — nevetett Marcel — a kirepült madárka helyett engem fog itt találni!... Kellimetlen meglepetés lesz. Hopp... megálljunk... Kitűnő ötlet!

Az ötlet ugyan nem volt kitűnő, inkább gyerkesen ostoba. Marcel a lakáskulcsot visszadugta a lábtörő alá, köpenyét, kabanját eltitkította és bebújt egyik páncéloslovag üres páncéljába. A villanyt természetesen lecsavarta s a besugárzó holdfényben a sisak rostélyá mögül leste az ajtó nyitását, hogy adott pillanatban a páncélkarokat megmozdítva, kísérteties hangon üdvözölje a házigazdát. Ahogy élesen figyelő tekintete a szemközti sarokban álló hasonló páncéllovagra tévedt, mintha az a páncélalak megmozdult volna... Vagy talán csak a szeme káprázott?... de nem... a páncélkar vaskezeiben tartott lándzsa meghimbálódzott... Abban a páncélban van valaki!... de ki?... Tolvaj bajosan, mert egy tolvaj nem teszi vissza a lakáskulcsot a lábtörő alá. Edmond?... lehetetlen!... bele se férne a páncélbo, amely emennél jóval kisebb volt, siheder vagy nő alakjára illő. Az ám!... a nő! Edmond titokzatos látogatója, ezzel az övéhez hasonló operettizű ötlettel akarta meglepni a hazatérő Edmondot és most bizonyára bolondul mulattatja, hogy Marcelnek ugyanez a gondolata támadt. Talán a nevetés rezgettette meg a páncélt?

A kulcs megcsikordult a zárban, az ajtó felnyílt, belépett a házigazda. A műtermet elöntötte a fény. Edmond körülnézett, felkapta a levelet, elolvasta a függelékét és csalódottan felsóhajtott. S most felhangzott a páncél mögül Marcel kísérteties huhogása. A festő első pillan-

atban összerezzen, majd a hangot felismerve, felkiáltott:

— Szervusz, Marcel!... te vagy a huszonnyolcadik, akinck ez a hülye ötlete támadt!

Marcel ezalatt kikászolódott a páncélból és gyorsan odasugta:

— Ne ordíts!... nem ment el... ott van a kis páncélban!

— Láttad? — hökkent fel Edmond.

— Nem, de...

— Akkor menj, öregem... könyörgök, gyorsan menj... Ne haragudj, hogy kitéssékeltelek, de megértheted...

Marcel megértette. Az illető egy társaság-beli asszony és így csakugyan nincs egvőben tenivalója, mint minél gyorsabban diszkrétan el-takarodni. S miután magányosan unta a mulatókat végigfutkosni, kényszeredetten egy hotel-be ment aludni.

Másnap — mivel a bemondott időnél előbb nem akart hazakerülni — együtt ebédelt Edmond Tavernier-vel. A festő bolondul jókedvű volt, leritt róla a hódító diadalmaskodás, majd szétfeszítette az önbizalom. Utálatos volt!... Marcel nem értette, hogy az asszonyok — még az ő kis felesége is — mi hódítót látnak rajta! Tegnap este ugyan nem volt ilyen henegeő... valósággal belesápadt a félelembe, mikor azt hitte, hogy Marcel meglátta titokzatos női látogatóját, aki a kisebb páncél mögött rejtőzött!

Ahogy ezt a gondolatot Marcel Justinet végig gondolta, hirtelen ő is belesápadt valami zavaros félelembe... Lázasan nekivágott az evreuxi utnak. Csak éppen, hogy megcsókolta a feleségét és már faggatni kezdte, mit csinált előző este, hol volt?... „Itthon!” — felelte csodálkozva Justinetné. Marcel sötét arccal figyelte a cselédeket, vajjon nem látszanak-e össze asszonyukkal?... Egy hétig szimatolt, kutató, de semmit se tudott kideríteni. A gyanúja lelohadt, de többé álmában se ötlött eszébe hamis ürüggyel egy görbe éjszaka reményében magára hagyni a feleségét.

Aradra jött Seciureanu váradi vezető- főügyész az Arad-nagyvárad feketeszesz-panama ügyében

Az aradi törvényszék vádtanácsa megerősítette Weiszberger Mór letartóztatását. 5 nagyváradai szeszereskedőt hallgatott ma ki Ludosan Miklós vizsgálóbíró

főügyész az Arad-nagyvárad feketeszesz-panama ügyében

san Miklós vizsgálóbíró — Nem jelent meg a kihallgatáson a Nagyváradí Egyesült Likörgyárak igazgatója — Grosz Mórt ma átszállították Nagyváradra

TARANU VICTOR pénzügyi vezérfelügyelő szenzációs leleplezései az Aradi
Közlöny számára az arad-nagyvárad-i fekete-szesz-front intimitásairól

Általános feltűnést keltett Aradon Weiszberger Mór letartóztatása, akit a tegnapi nap folyamán hallgatott ki Ludosan Miklós vizsgálóbíró. Amint az *Arad Közlöny* megírta, Weiszbergerre a már korábban letartóztatott Grosz Mór autófuvarozó tett kedvezőtlen valamást, aki beismerte, hogy Weiszbergerék vették meg tőle a ki nem töltött, csupán általa aláírt nyugtákat, amelyeket Nagyváradon találtak meg. Ugyancsak a Weiszberger-cégtől szállított több ízben szeszes hordókat Nagyváradra, amelyekre a szállítási bérceket Weiszberger Sándortól kapta.

Az aradi törvényszék vádfanácsa ma foglalkozott Weiszberger Mór ügyével s rövid tárgyalás után **megerősítette Weiszberger letartóztatását.**

Weiszbergerer felebbezett

A megvádolt szesznagykereskedő a vádtánc döntése ellen felfolyamodást jelentett be a temesvári táblához. Kihallgatása alkalmával is hangoztatta, hogy fia, Weiszberger Sándor ecetgyáros által kiállított szállítási bárcákról tudomása nem volt s a visszaélésekre nyomravezető nyugtákat is Weiszberger Sándor vette, aki közben eltávozt az Aradról. Megvan tehát annak valószínűsége, hogy a temesvári tábla helyt ad a felfolyamodásnak és talán elrendeli

Leleplezték Grosz Mórt, a csökönyös tagadót

A nyomozás megindulására vonatkozólag érdekes részletet mondott el *Tarainu* vezérfelügyelő az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— A legelső nyomot Váradon kaptam egy nyugtával, amely véletlenül került a Rezeim közé. A nyugta jelentős összegre volt kiállítva és Grosz Mór írta alá. Kérdezőzködésemmre csupán annyit tudtam meg, hogy Grosz Aradon lakik.

— Midőn Aradra jöttem, itt senki sem tudott felvilágosítást adni, hogy Grosz Mór kicsoda és hol lakik? Véletlenül tudtam meg, a címét és azt, hogy fuvarozással foglalkozik. *Egyéb nyom azonban nem volt.* Amidőn első ízben hallgattuk ki, *mindent tagadt* és kijelentette, hogy senkit sem ismer Váradon, ott senkivel összeköttetésben nem volt s csupán a *Weisz és Haász-cégtől* kapott árukkal ment át Vádra. Semmi nyom nem volt tehát, amin el lehetett volna indulni, amidőn *Ludason vizsgálgató beidézte Varga Antal likörgyári aligazgatót, akit szembesítettünk Grosz Mórral.*

Amidőn Grosz belépett a vizsgálóbíró szobájába, *Varga aligazgató* ráköszönt: *Grosz Mórra:*

— Jó napot, Grosz ur!

'Az autófuvározó, aki eddig állhatatosan tagadott s minden gyanút igyekezett magáról elhárítani, látta, hogy el van árulva s a további tagadása nem használ semmit. A folytatásos kihallgatás alkalmával azután beismerte a nyugtató ügyét, valamint azt is, hogy kikkel állott összeköttetésben.

A nagyváradi vezető-főügyész Aradon

Fordulatot jelent az ügyben különben *Seciureanu* nagyváradí főügyész aradi látogatása. A főügyész tegnap érkezett Aradra és megérkezése után nyomban felkereste *Vulpe* Constantin aradi főügyészt, akivel este nyolc órakor áttanulmányozta a feketeszesz-ügyben felvett jegyzőkönyveket s maga elé hozatta Grosz Mórt, akit kihallgatott. A kihallgatás után *Seciureanu* főügyész előterjesztést tett az aradi ügyészségnek, hogy a nyomozás kiterjesztése céljából járuljon hozzá az aradi ügyészség

Weiszberger Mór szabadlára helyezését.

Ma reggel megjelent Ludosan Miklós vizsgálóbíró előtt *Taranu* Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelő, aki a nyomozást irányítja s aki személyesen vett részt a mai napra megidézett nagyváradai tanuk kihallgatásánál. A leartóztatásban levő Grosz Mór vallomása alapján beidézték kihallgatásra *Fellner* József, *Schwartzmann* Salamon, *Glück* Ernő, *Klein* Jakab és *Gottfried* Manó nagyváradai szeszereskedőket, valamint *Varga* Antalt, a *Nagyváradai Egyesült Likörgyárak* igazgatóját. A kihallgatás végett beidéztett nagyváradai szeszgyárosok és kereskedők *Varga Antal* kivételével megjelentek Ludosan Miklós vizsgálóbíró előtt, aki külön-külön hallgatta ki őket.

A kihallgatás alkalmával a tanúk elmon-
dották, hogy tudomásuk szerint Grosz Mór
rendszeresen szállított szeszkiüldeményeket
'Aradról Váradra, azonban minden szállítmány-
nál szabályszerűen kiállított és az aradi pénz-
ügyigazgatóság által kibocsájtott szállítási bár-
cát mutatott fel, tehát a szállítmányokat gya-
nyitlanul vették át. Arról, hogy a szállítási bár-
cák hamisak voltak, nem volt tudomásuk. A ta-
nukat szembesítette Grosz Mórral is Ludosan
vizsgálóbíró, akik a letartóztatott autófuvarozó
előtt is fenntartották vallomásukat.

Grosz Mórnak Nagyváradra történő átszállításához.

Grosz Mórt ma este átszállították Váradra, ahol több gyanúsítottal — közöttük Varga Antal alizagatóval is — szembesítik. A szembesítésektől újabb szenzációs eredményeket várnak a nyomozó hatóságok.

Varga Antal aligazgatót, akit a mai napra idézett meg Ludosan vizsgálóbíró's aki nem jelent meg, ismét megidézik, hogy kihallgatásával több momentumra világosságot lehessen deríteni az arad-nagyvárad-i feketeszesz-panamában.

Előzetes letartóztatásba vették az Ujszentannai Gazdasági és Ipar- bank igazgatóságát

sági tagok az aradi ügyészség fogházában — Saját nevükre telekkönyvelték a bank pénzén vásárolt földeket — Egy bank, ahol nem volt felügyelő-bizottság

Holnap dönt a vádtanács a vádlottak további sorsáról

Néhány hónappal ezelőtt az *Ujszentannai Gazdasági és Iparbank* csődöt kért önmaga ellen. A passzívák megközelítették a hétmillió lejt, míg az aktívák pár százezer lejt tettek csak ki.

A csődeljárás során olyan momentumok merültek fel, amelyekből *a hatóságok hűtlen kezelésre követtek* és ezen a címen megindult a bünvádi eljárás a bank vezetésége ellen.

Ludosan Miklós vizsgálóbíró ma délelőttre idézte be **Lutz** József ügyvezető-igazgatót, valamint **Weiselmayer** Károly és **Schauer** Vida igazgatósági tagokat, mint akik ellen súlyos gyanuok merültek fel az ügyvitel szabálytalanságaival kapcsolatban. A kihallgatás folyamán megállapítást nyert, hogy a bank 1912-ben alakult ötszázezer korona alaptőkével, amelyet 1925-ben három millió lejre emeltek fel. A betétek összege meghaladta a 7 milliót.

A banknál azonban **felügyelő-bizottság** nem.

Október 11-re halasztották el az aradi kongregációs nagygyűlést

Hat tartomány püspöksége vesz részt a nagyszabású ünnepeken

Az augusztus 15—16 napjaira tervezett kongregációs nagygyűlés, melynek színhelyéül Erdély katolikusságának vezetői Aradot választották — mint legutóbbi számunkban röviden jelentettük — halasztást szenved. A nagygyűlés elhalasztásának főoka az, hogy a nagygyűlés napját össze akarják kapcsolni az efezusi zsinat 1500 esztendői jubileumával. Ez a jubileumi ünnepség Szűz Máriának, mint Isten anyjának tiszteletére készül, ugyanis másfél évezreddel ezelőtt a Szmírnától hatvan kilométerre eső Efezusban határozták el a katolikus egyház vezetői, hogy Szűz Máriát „Isten anyjának” nevezik. A kongreganista nagygyűlést tehát ennek az évfordulónak napjára, október 11-ére halasztották el, amikor országos ünnepségek lesznek, melyeknek központjául Aradot választották. Az ünnepségekre bejelentették részvételüket az összes, Mária tiszteletére alakult egyesületek, az ország valamennyi városából, melyek testületileg jelennek meg, vagy képviseltetik magukat. Az ünnepségen résztvesz mind a hat tartomány püspöke, valamint 33 szónok jelentette be eddig részvételét. A gyűlések az aradi Minorita Kultúrházban fognak lezajlani, melyeken Jakubek István brassói jezsuita atya elnököl. A fényes keretek között tervezett októberi kongreganista nagygyűlés impozánsnak ígérkező ünnepségeit nagy Mária-körmenet fejezi be Aradon, melyben az összes erdélyi városok egyesületei zászlóikkal fognak felvonulni. Eddig Temesvár, Lugos, Nagyvárad, Szászváros, Déva, Csíkszereda, Kolozsvár, Brassó, Nagybánya, Fogaras és Szatmár városok jelentették be részvételüket az október 11. és 12-iki ünnepségekre, amelyek elé egész Erdély katolikussága rendkívül nagy érdeklődéssel tekint. Az aradi Minorita-rend ezuton kéri fel Arad katolikus társadalmát, hogy az ünnepségekre érkező nagyszámu vendégsereg elszállásolásában segédkezzenek s aki szobát tud rendelkezésre bocsájtani, az jelentse be a Minorita Kultúrház igazgatóságánál.

[illegible]

artóztatásba
li Gazdasági és Ipar-
József ügyvezető-igazgató, Weisel-
ayer Károly és Schauer Vida igazgató-
n — Saját nevükre telekkönyveltették a
bank, ahol nem volt felügyelő-bizottság
vádoltak további sorsáról
működött s az igazgatósági tagok szabadon
rendelkezhettek a betétesek pénzével. *Földeket*
vásároltak, melyeket saját nevükre telekköny-
veztettek, azonkívül erdőkitermelésbe kezdtek,
azonban minden üzleti vállalkozás *tetemes*
anyagi veszteséggel zárult.

A mai kihallgatáson a bank vezetői részben beismerték a terükre rótt bűncselekményeket, azonban hangoztatták azt, hogy üzletkötéseiknél a legjobb szándék vezette az igazgatóságot. A súlyosbodó gazdasági helyzet folytán az üzleti vállalkozások nem jártak a kívánt eredménnyel s ebben kereshető annak az oka, hogy a bank összeomlott.

Ludosan vizsgálóbíró a késő délutáni órákban fejezte be Lutz József, Weismayer Károly és Schauer Vida kihallgatását, akiket **előzetes letartóztatásba helyezett.** Mindhárman felfolyamodást jelentettek be az aradi törvényszék vádtaánácsához, amely holnap dönt a további fogvatartásuk ügyében.

Megjött Aradra Zilahy Irén

és az egyik kávéházi terrasszon öt szelet fagyalt között beszél a világról, a szerelemről, az aradi közönségről, valamint a komoly kérőjéről, aki még komolyabb egyetemi tanár... — Mért nem akar „elnök” lenni Aradon..?

Tavasszal fog játszani újra szülővárosa színházának színpadán

Az esti korzón megélenkül a forgalom. Az üzletek, irodák öntik ki magukból a munkájuk után egy kicsit felfrissülni vágyó, a rekkenő hőségtől elcsigázott embereket. Két ember megy előttem, egy asszony és egy férfi. Kihallgatom beszélgetésüket, csak úgy félfüllel, akarva-nemakarva, szórakozásból:

— Tudod, hogy itt van a Zilahy? Az előbb láttam, amint a szállodába ment be! Olyan mint egy kislány, nem változott semmit; szebb, édesebb mint valaha!

A szálloda előtt szökén, mosolyogva, életvidám, kéken csillogó szemekkel, kis matrózruhában, tengerészsapkával fejbubján, nemeszettel kezében ott áll a — primadonna, Zilahy Irén, aki alig négy év előtt indult el Aradról, hogy meglepően szép karriert fusson be. Az elmúlt négy esztendőn keresztül mindig szeretettel figyeltük Zilahy Irén pályafutását, aki rövidesen a budapesti operett-színpadok kényeztetett kedvencévé nőtte ki magát. Ahogy itt áll most előttem, szerényen, kislányosan, jól ismert bakfis-mosolyával, nem tudom elhinni, hogy ő az... Pedig nem változott semmit. Még mindig a régi, kedves aradi leány, akit nek tagadhatatlan tehetsége az aradi színpadon tűnt fel először.

Egyre mosolyogva, egy kicsit elmerengve, egy kicsit gyermekesen affektálva, ami tagadhatatlanul illik neki, mesél, elsősorban is bécsi vendégszerepléséről:

— Nagyon rosszul esett nekem, hogy éppen Aradon terjedtek el rólam olyan rosszakarátu híresztelések, hogy nem volt sikerem Bécsben, mert nem tetszett a német klejtésem! Hát ez nem igaz! Arra vagyok a legbüszkébb, hogy azt írták az összes bécsi lapok, azt mondták az autentikus vélemények is, hogy éppen nekem volt a legvalószínűbb bécsies klejtésem! És még ennél is büszkébb vagyok a bécsi sikeremre! Annyi virággal, apsszal, „hoch“-al árasztottak el, majd leszedték a színpadról! Itt van a „Neues Wiener Journal“, a „Stunde“, „Allgemeine Zeitung“ kritikája, no és a „Wiener Zeitung“-é, amelyben „Fedák Sári unokájának“ neveznek!

Kacagva szed elő az elegáns kis uti neszeszerből egész tekintélyes csomag újságlapot, fényképet, köztük Lehár Ferencét és Marischkát. A kritikák egytől-egyig valóban kivételesen elismerő hangon írnak Zilahyról, az „üde, bájos, eleven és elragadó kis magyar tünderről“, a legfinizgőbb beállításokban méltatják tehetségét, szépségét, fiatalágát. Ezek mellett szól Lehár és Marischka, meg a többi bécsi hírességek, köztük a rivális primadonna dedikációja is... És Zilahy Irén beszél, ömlik belőle a szó, ragyogó sikerek emlékei, feledhetetlen élmények. De engem inkább a jövő, a tervek, közeli és távolabbi tervezgetések érdekelnek:

A legközelebbi cél: Svájc

— Édesapám látogatására jöttem most Aradra, tisztán ez volt a célom. Pihenni, utazgatni akarok. Meglátogatok most mindenkit, aki a színpadhoz nőtt még akkor, amikor itt jártam az iskolába... Tudja milyen kedvesek az aradi „kereskedelmi végzettek“? Meghívtak, hogy elnököljek a gyűléseiken és bankettet akarnak rendezni a tiszteletemre... Jaj, de szeretnék elmenni közéjük, de hát nem lehet... Innen Nagyváradra megyek és azután Svájcba. Terveim: a jövő szezonban Bécsben, majd Berlinben fogok fellépni. Mennyire szerettem volna Aradon, az aradi közönség előtt játszani, de hát olyan hirtelen jött ez a kiruccanásom...! Most már csak tavasszal tudok lejönni újra, de csakis a Lämpäláz-ban lépnek fel. Ez az igazi szerep, nem kislányszerep, hanem a legjobb primadonnaszerep, amit valaha írtak! Százszor játszottam Pesten, oan naon szép volt...! — Így mondta: Oan naon, sejtítve, kislányosan. Nem hiszem el, hogy az Irénke — felnőttet is játszhat a színpadon. Hiszen selypítés nélkül el sem tudom képzelni.

— Még egy indiszkret kérdést — de hát ez ér-

deklí a közönséget: Hogy állunk a szerelemmel? Férjhezmenés?

— Fia!... Igaz, hogy minden héten férjhez adnak, hol ehhez, hol amahhoz, de hát egyik sem igaz. Még sokáig nem szándékozom férjhez menni... bár...

— Bár? — kapok a véletlenül, akaratlanul kicsuszott szócskán. Zilahy hosszas hallgatás után bevallja:

— Hát igen... Van egy komoly kérőm, egyetemi tanár, világhírű professzor... De még gondolkodom... Majd meglátjuk... Talán.

Egy kis indiszkreció...

Közben egészen besötétedett. Nehéz, ólmos viharfelhők gyülekeznek az égen. Irénke már két szelet vaniliát és három szelet kávét fogasztott el. A vihar előtti csend borul a kávéház terraszára, fenyegető villámok cikáznak. Mindenki siet haza, hogy tető alatt legyen még a vihar előtt. Én is bucsuzom. Zilahy Irén hidegvérűen hozzá fog egy egész csomó levelezőlap megírásához. Néhány címet ellestem utolsó indiszkrecióképpen: A n-

Mindenki repülhet 200 lejért az aradi repülőnapon!

Aradra érkezik a román aviatikai szövetség elnöke több neves román repülő kíséretében — Reggel kilenckor kezdődik a repülő-meeting — Külön autóbusz-járatok a gáji repülőtér felé —

A román aviatikának újra nagy ünnepe lesz folyó hó 9-én, vasárnap Aradon. Az a propaganda, melyet a román repülés érdekében hónapok óta kifejtettek, már érezteti hatását, egyes repülő-meetingek keretében.

A vasárnapi aradi repülő-ünnepségre Románia három legszebb repülőgépe érkezik már szombaton Aradra, illetve a gáji repülőtérre. A gépekkel a legjobb román repülők érkeznek, így Ionescu őrnagy, Ocoleanu főhadnagy, Abeles hadnagy és Manolescu őrmester. A repülőrajt Tatarescu Stefan szenátor vezeti; vele együtt érkezik Macri Stefan ügyvéd is, aki az ifjú román aviatikusok elnöke.

A repülő-meeting vasárnap reggel kezdődik. Kilenck órakor utas-körrepülés lesz, amelyen bárki részt vehet; a menet-díj 200 lej. A repülőtérre a bemenet teljesen díjtalan. A város vezetősége úgy intézkedett, hogy vasárnap reggel a repülőtérre vezető útvonalon külön autóbusz-járatokat állít be, hogy ezzel is a közönség kényelmét szolgálja.

A rendező-bizottság ezúton is felhívja a város közönségét, hogy a repülő-meetingen minél nagyobb számban jelenjen meg. Az ünnepségen a román aviatikai propaganda-egyesületnek (ARPA.) részéről Tatarescu Stefan szenátor fog beszédet mondani.

A pizzamájával egyszínűre pofoztak a kolozsvári strandon egy fiatalembert, aki tetteleg inzultált egy Jantzen-dresszes fiatal nőt

Parázs botrány a kánikulai melegben — Inkognitóban menekült el a merénylő fiatalember

Kolozsvárról jelentik: Tegnap a délutáni órákban kinos botrány tartotta izgalomban a kolozsvári strand közönségét.

A fülledt és tikkasztó meleg elől már a délelőtti órákban is rendkívül sokan a strandon kerestek menekülést. Délután pedig ötveniatan szorongtak egy-egy szűk kis kabinban s a nagy medencében vigan tarkállottak a sokszínű dresszek.

Egy kék Jantzen-dresszes hölgy az egyik tus alatt zuhanyozta magát, amikor egy ismeretlen férfi nyakonütötte, majd megragadta hirtelen a karját és brutálisan ellődította...

A leány lángoló arccal fordult a goromba fráterrel szembe s az első percben talán arra gondolt, hogy rossz tréfának vagy tévedésnek lett az áldozata. De a piros-mintás pizzamakabát szóbeli magyarázatként kijelentette:

— Máskor, ugye, jobban fog ügyelni és megnézi kérem, hogy kit preckel le?!

Igy minden kétely eloszlott. A nyakleves a

kékdresszes hölgynek lett szánva, aki lepreckelte a pizzama-kabátot...

A kékdresszes hölgy egy percig még zavartan állott, mintha bocsánatot akarna kérni, de a következő percben elgörbült a szája és elsírta magát... Éppen szóváltás volt a piros pizzama és a megbotránkozott szemtanúk között, amikor a strand uszmestere odaérkezett és tudomást véve a történetekről, lecsordított két pofont a piros pizzamának.

A piros pizzama alig ocsudott fel az első meglepetésből, elégtételt igyekezett venni. A strand közönsége azonban közrefogta és „pfuj! pfuj! szégyelje magát!“ kiáltások között ideoda sodorta a tehetetlen embert, akit csak a szolgáló rendőr mentett meg egy újabb inzultus elől.

A strand igazgatósága jegyzőkönyvet vett fel s a fiatal ur „inkognitóban“ nyomtalanul eltűnt. Csak fokozta az eset érdekességét, hogy a rendőrség „felsőbb utasításra“ az incidenssel kapcsolatban megtagadta a felvilágosítást s a piros pizzama kilétét nem sikerült megállapítanunk.

Czárán- emlékünnepekre

menyházai kirándulók filmekből és lemezekből

10 százalék engedményt kapnak

BLOCH H.

Fotóházban

drássy Géza gróf, Sárossy-Kapeller Oszkár, Károlyi László gróf, Béhidy török miniszter, no meg Lehár Ferenc... Zilahy észreveszi, hogy belekukkantottam a levelezésébe. Hirtelen elfedi a félig megírt lapokat és zavart, bakfis-mosollyal szól:

— Néhány jó barátomnak... és barátnőmnek... Hja, akinek ilyen tekintélyes „barátnő“ van... Csányi Piroska.

Brandsch Rudolf dr. kisebbségi alminiszter kedden érkezik Ujaradra

Az ujaradi Kornett-vendéglőben zajlik le a német-sváb nagygyűlés

Brandsch Rudolf dr. kisebbségi alminiszter — amint az Aradi Közlöny jelezte — a jövő héten a Bánátba érkezik a német-sváb szervezetek meglátogatására. Az alminiszter társaságában jön Beller Hans német-sváb kormányképviselő is.

Az alminiszter — amint most bucaresti-i tudósítónk telefonálja — az eddigi terveitől eltérően, kedden érkezik meg Bruckenu közsébe, ahonnan rövid megbeszélés után Ujaradra megy és ott a Kornett-vendéglőben elnököl a nagygyűlésen. Brandsch Rudolf dr. a gyűlés után nyilatkozik a sajtónak és még kedden visszautazik Bucarestbe.

Venizelosz programja

A királyi ebéd után konferenciát tart a kormány tagjaival

Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium közlése szerint Venizelosz görög miniszterelnök augusztus 18-án érkezik az országba és egyenesen Sinaia-ba utazik. Augusztus 18-án délelőtt tizenegy órakor a görög miniszterelnököt Ófelsége audiencián fogadja és ugyanakkor meghívja ebédre is. Délután öt órakor konferencia lesz, amelyen Venizelosz és a román kormány fontosabb tagjai vesznek részt. Este nyolc órakor a Palace-szálloda termeiben bankett lesz, amelyet a román miniszterelnökség rendez Venizelosz tiszteletére.

Augusztus 19-én a görög miniszterelnök kirándulást tesz Sinaia környékére. Lehetséges, hogy ezen a napon Valeni de Munteban Iorga Miklós miniszterelnök vendége lesz. Este Venizelosz Bucarestbe utazik, ahol résztvesz a görög követségnek tiszteletére rendezett bankettjén. Ugyanez a nap éjjel a görög miniszterelnök elhagyja Romániát.

Nyár, napsütés, utazás...

Három dolog, aminek régóta előre örülünk. Élvezze ki őket! Gondoskodjék azonban arról, hogy betegség el ne rontsa az örömeit. Nagyon is könnyen lepi meg alattomos meghülés; ezért vigyen magával mindig **Aspirin tablettákat**. Néhány tablettát, idejekorán véve, csirájában előjuttatja a betegséget.

ASPIRIN
felülmúlhatatlan!

Dr. Albu István elindul utolsó útjára...

A temetés-előtti nap részvétteljes eseményei — Mindazok elzarándokoltak a tragikusan elhunyt aradi igazgató-főorvos ravatalához, akiket az élet számára megmentett —

Apró visszaemlékezések az elhunyt igazgató-főorvosról

A tragikus véget ért Albu István dr. aradi igazgató-főorvos ravatalához a mai nap folyamán százszámra zarándokoltak el mindazok, akik utolsó kegyeletüket akarták elhőni az elhunyt igazgató-főorvos iránt. Már a kora reggeli órákban megérkeztek a falusiak, volt betegek az orvos-professzornak, akiket tizenkét éves aradi működése folyamán meggyógyított. Egyszerű, fejkendő falusi asszonyok, kis kosár a karjukon, csendben, megilletődve mennek fel a ravatal elé, ahol annak kihűlt teteme nyugszik, aki őket az életnek mentette meg. Valahogy több ez annál, mint a kötelesség obligát hálaérzet: kilométereket gyalogoltak, tettek meg vonaton és szekéren, hogy még egyszer a „tanár ur” elé járuljanak és megköszönjék neki, így, itt a ravatala előtt, azt a fáradságot nem ismerő munkát és gondoságot, amivel őket körülvette, akkor, amikor az általa alapított nőgyógyászati és szülészeti klinika betegek voltak.

De a volt betegek között vannak városiak is, aradiak, ismert urasszonyok, akik mindannyian eljöttek az orvosprofesszor ravatalához.

Özvegy dr. Albu Istvánné, aki a megpróbáltatás izgalmaiból még ma is gyöngéledik, a mai napot is az ágyban töltötte. Am gyakran felriad, ruhát vesz magára s szeretteitől támogatva megy át abba a szobába, ahol szerencsétlenül járt férjét felravatalozták. A csütörtökről péntekre virradó éjszakát férje mellett töltötte az özvegy. Akkor akart vele lenni, amikor egyedül maradhatott fájdalommal. Ezen az éjszakán különben Nagy Károly, az intézet gondnoka sem hunyta le szemét és az éjszaka egy részét ő is a ravatal mellett töltötte.

A mai nap folyamán egyébként számosan fejezték ki az özvegy és a család előtt személyesen részvétüket. Így megjelent az özvegy-nél Serbanu György dr., Aradmegye prefektusa, Radu Cornel dr., Arad város interimárbizottságának elnöke, dr. Borneas Gyula, dr. Veliciu Emil, dr. Borsos Béla, dr. Vicas Gyula, dr. Bologa Ionel, dr. Dorca, Popa Ioan jegyző (Pécska), Vaglau jegyző (Nagyváros) és még számosan a család barátai és ismerősei közül.

A részvétáviratok és kondoleáló levelek ma szinte özönével érkeztek az özvegyhez. Közöttük: Köpf János dr. (Arad), Buttea-csa-

lud (Galsa), dr. Korányi Barna (Arad), dr. Cotioiu (Déva), dr. Draga (Déva), dr. Moldovan (Déva), Popa-család (Temesvár), dr. Ardelean (Lipna), Bogdan Andrei (Brad), Berkovits-család (Brad), dr. Braia (Siria), Fábriánné (Paulis), dr. Radu (Brad), Éles-család (Arad), dr. Ungurean (Csermő), Király-család (Temesvár), dr. Cosmula (Beszterce), Pavel Lázár (Brad), Vlad-család (Brad), Puticiu Octavian (Temesvár), Gheorghiu egyetemi tanár (Kolozsvár), Országos Orvosszövetség (Bucaresti), „Revista Medicala” orvosi szaklap, Grigoriu egyetemi tanár (Kolozsvár).

Dr. Albu István életéből az emlékezés fátyolán keresztül még mindig kifogyhatatlanul érdekes momentumok merülnek fel. Így nem érdektelen megemlíteni, hogy 1912-ben első asszisztense volt Konrad professzornak Nagyváradon, majd pedig a világhírű Bumb berlini orvostanárnál működött mint asszisztens. Asszisztense volt Döderlein tanárnak Münchenben és Frank Oszkárnak Bécsben is.

A legérdekesebb azonban — és ezt család kevesen tudják — hogy Albu István dr. az első között volt Aradon, aki vérátömlesztéssel hajtott végre műtéteket, feltűnő sikerrel. Szombati temetése iránt — amelyen a jelek szerint óriási lesz a részvétmegnyilatkozás — minden előkészület már megtörtént.

Az aradi mozók mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ. Kálmán Imre nagysikerű operettjének filmváltozata: A FARSANG TUNDÉRE (Faschingssee). Főszereplők: Anny Ahlers, Verebes Ernő, Walter Janssen, Harry Halm és Szöke Szakáll.

ELIT MOZGÓ. Repriz premier: EMBER EMBER ELLEN. Dráma Harry Piel-el a főszerepben.

GRADISTE MOZGÓ. Új műsor. KI A TETTES? Bünyű dráma. Főszereplők: Kurt Gerron, Hanni Weisse, Gritta Ley és Fritz Kampers. (Előadások 7 és 9 órakor kezdődnek.)

Háromszáz vagon vízzel és ötven kiló dinamittal újra megkísérlik holnap a moreni-i pokol eloltását

Egy új amerikai módszert próbálnak ki a két éve lobogó szondatűz eloltására

BUCURESTIBŐL jelentik: Moreniben tegnap értekezletet tartottak a Romano Americano petroleumvállalat mérnökei azzal a két amerikai szakértővel, akik a két éve égő szonda eloltására érkeztek Romániába. „Románia égőfáklyáját” holnap kísérik meg eloltani. A sok sikertelen kísérlet után az amerikaiak új módszerrel akarják eloltani a két éve lobogó szondatűzet. Először 300 vagon vizet öntenek a tüzre, majd 50 kg. dinamittal robbantják fel a szondát.

H I R E K

Lehet-e pofonnal nevelni a nőt?

Dreiser, Mrs. Webbs, Walker és Ford nyilatkoznak egy nagy amerikai botrányról.

New-Yorkból jelentik: Néhány nappal ezelőtt pofon csattant el az egyik newyorki uccán. A pofon egy idősebb ur adta és egy fiatal, igen csinos leány kapta. Az idős ur azért adta a pofont, mert a csinos, fiatal hölgy az uccán cigarettázott. Azt mondta az ur, hogy az erkölcsi érzéke felháborodott, amikor a fiatal hölgyet az uccán cigarettázni látta. Arra kellett gondolnia, hogy mennyire elzúllottak a mai nők, akik már füstölve mennek végig az uccán és maguk körül hintik az éjszakai mulatóhelyek áporodott levegőjét.

A csinos, fiatal hölgy egy előkelő newyorki család leánya, nem hagyta szó nélkül a pofont. A rendőrségre ment, ahol az öreg ur kijelentette: a fiatal hölgy a leánya lehetne és mint ilyennek hálnak kell lennie azért, mert idejében rendreutasította.

Az amerikai sajtóban élénk hullámokat vetett a pofonügy és a lapok érdeklődtek az amerikai szellemi és politikai élet néhány kiváló egyéniségénél, mi a véleményük a pofonról, amelyet egy öreg ur fényes nappal az uccán egy fiatal hölgynek ad?

Teodor Dreiser, a világhírű író a következőket mondta:

— Nagyon sokra becsülöm a pofozó öreg urat. Nekünk már sokszor eszünkbe jutott, hogy valami rendes nevelési eszközzel kellene fiatal hölgyeinkből kiverni az immoralitást, a feltűnő vágyást és a léhaságot. Az az idős ur igen jól tette, hogy felpofozta a fiatal leányt, aki bizonyára gondolkodni fog azon, vajon nem hibázott-e csakugyan?

Walker Jimmy, New-York polgármestere:

— Szerintem igen nagy hibát követett el az, aki pofozott. Mert a nők nagy része még ma is ellenséget lát a férfiakban és ezt az ellenséges érzést a pofon még csak jobban kimélyítette. Régi tapasztalatom, hogy nőket nem lehet pofonnal nevelni. Különösen amerikai nőket nem. Udvariatlan, lovagiatlan és férfiatlan dolog nőket az uccán pofozni. Az uccán feltűnést keltő és cigarettázó nő nem szép látvány, de utóvégre egy amerikai nőnek joga van ott cigarettázni, ahol akar és ha nem éri, hogy mennyire izléstelen amit tesz, akkor őt terhelik viselkedésének következményei.

Mrs. Webbs, a Women Association elnöknője:

— A pofozó férfi jellemző a férfiak 99 százalékára. Brutális, ostoba és rosszakaratu. Egyesületünk már régen — megalakulása óta — hirdeti, hogy a férfiakat nevelni kell. Amerikában a nők állítólagos uralma alatt lépten-nyomon előfordul, hogy a nőket irgalmatlanul brutalizálják. Ennek az állapotnak véget kell vetni. Az amerikai férfiak azért hirdetik, hogy nálunk a nők vannak uralmon, hogy közben nyugodtan üzhessék kisdud játékukat. Nőnek lenni nem élvezet Amerikában.

Ford, az autókirály a következőket mondta:

— Az egész ügyet ostobaság volt felfujni. Az uccán találkozott egy izléstelen nő egy éppen olyan izléstelen férfival. A nő nem tudta, hogy viselkedjen és a férfi sem tudta. A nő megbotrányoztatta viselkedésével az uccát és a férfi is ugyanazt tette. Ha rendőrbíró lennék, mindkettőt lecsuknám egy-egy napra, ott legalább gondolkodhatnának azon, hogyan kell viselkedni. Egyébként szilárd meggyőződésem, hogy a férfi és a nő összeköttetésben állottak egymással és a pofon csak reklámcélokra csattant el. Látja, hogy a hölgyet már meg is hívta egy varieté...

Százan és százan szólnak még hozzá a kérdéshez. Érdekes, hogy a nők nagy része a pofozó férfinak ad igazat, viszont a férfiak többsége felháborodva ír a brutális támadásról... Kinek higgyen az ember...

— IDŐPROGNÓZIS. Esőre hajló, zivataros idő várható, keleten lehűléssel.

— Író-prefektus Brassóban. Bucurestiből jelentik: Ujinea Alexandru brassómezei prefektus helyére a belügyminiszter, Domborodi Ioan írói nevezte ki.

Aradon alakítják meg a közeljövőben a Romániai Református Lelkészek Országos Egyesületét

Augusztus hó 19-én, 20-án és 21-én többszáz református lelkész érkezik Aradra, hogy támogassa Szondy Géza kisperegi lelkész bátor kezdeményezését — Az aradi református-napok részletes programja — Felhívás Arad vendégszerető magyar közönségéhez!

Nagy napok előtt áll Arad reformátussága. A Királyhágó-melléki és az erdélyi református egyházkerülethez tartozó lelkészek még a magyar uralom idejében, a magyarországi református lelkész-egyesülethez tartoztak, amelyhez való tartozandóságuk és e tisztán társadalmi egyesülés eredményes tevékenysége folytán megszületett intézmények áldásából való részesülésük, a román impérium bekövetkeztével megszűnt. A lelkészek erősen megéreztek ennek a hiányát és kérésükre a református lelkészegyesületnek első kezdeményezője, Szondy Géza kisperegi református lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, a romániai református lelkészek kongresszusát Aradra, folyó évi augusztus hó 19., 20. és 21-re hívta össze, hogy ez alkalommal a Romániai Református Lelkészek Országos egyesületét megalakítsák és alapszabályait megalkossák.

A kongresszus augusztus 19-én délelőtt 9 órakor, az aradi református templomban megtartandó istentisztelettel kezdődik és utána a Magyar Otthonnak erre a célra átengedett nagytermében 19., 20. és 21-én folytatódik és

A csodabarányt elvitte a végrehajtó

Belgrádból jelentik: Érdekes foglaltságot hajtott végre a szarajevói bíróság. Néhány nappal ezelőtt egy hitelező kérésére a bírósági végrehajtó Dogatica közsgében lefoglalt és a szarajevói bíróságra szállított egy bárányt, amelynek két feje és hat lába volt. A csodaszülött állat tulajdonosa nem akart fizetni egy tartozást és a hitelező kérte az állat lefoglalását. Tegnap azután az udós fizetett, mire visszakapta hallábu és kettejiu bárányát. Csodálatos dolgok történnek Jugoszláviában!

— Argetoianu készül az őszi munkára. Bucurestiből jelentik: Argetoianu pénzügy- és belügyminiszter szabadságát Sinaiába tölti és erre az időre felfüggesztett minden audienciát. A miniszter ugyanis szabadságán is dolgozni akar és ezalatt az idő alatt akarja elkészíteni azoknak a fontos pénzügyi és belügyi törvényjavaslatoknak a tervezetét, amelyeket az őszi parlamenti ülészek elé kíván terjeszteni. Argetoianu szeptemberre is felfüggesztette az audienciákat és kijelentette, hogy a magánfelek ügyes-bajos dolgainak meghallgatására és elintézésére szabadságának ideje alatt a pénzügy- és belügyminisztérium alminiszterei illetékesek.

— Amerikai professzorok a magyar határon. Budapestről jelentik: Deák Ferenc, a newyorki Columbia-egyetem magyar származású tanára meghívta az egyetem tanárait Magyarországra. Több newyorki egyetemi tanár családjával együtt tegnap Szegedre érkezett. Céljuk a trianoni határnak néprajzi és gazdasági szempontokból való tanulmányozása. Az amerikai egyetemi tanárok kijelentették, hogy Magyarországgal nagy igazságtalanság történt, amit a világnak jóvá kell tennie.

— Vége a pénzügyminisztérium mellékeresetnek. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium ma körrendeletet bocsátott ki, amelyet elküldött az összes minisztériumokhoz. A minisztérium ehrendeli, hogy az egyes minisztériumokban működő bizottságokat, amelyeket nem a törvény körülírásainak értelmében neveztek ki és, amelyek csak arra jők, hogy a költségeket és az állami kiadásokat szaporítsák, haladéktalanul oszlassák fel.

— Eljegyzés. Kradigatti Baba (Nagy-szentmiklós) és Lázárov Márkus vasúti tisztviselő, resicai árupezntáros, jegyesek.

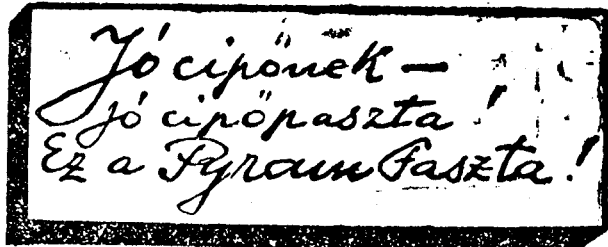
— A spanyol exkirály nyaral. Londonból jelentik: Alfonz volt spanyol király a toledói herceg kíséretében Londonból tegnap a Vice Roy of India fedélzetén három heti tengeri utra indult, amelynek során a balti államok fővárosait is meglátogatja.

fejeződik be. Az istentiszteleten a közönség is részt vesz, amely alkalomra a kongresszus rendezősege nyomtatott műsort bocsát ki és gondoskodott arról, hogy a prédikációt kiváló egyházi szónok mondja el és az éneketeket jeles operaművész énekelje. Az alakuló ülésen azonban csak a kongresszus lelkész-tagjai vesznek részt. Ezen a kongresszuson való részvételét Románia különböző részeiről eddig mintegy száz református lelkész jelentette be, amely szám, az előjelekből ítélve, még szaporodik.

A kongresszuson megjelenő vendégek istentiszteletére 19-én este, a Közművelődési Szakosztály közreműködésével, a Református Nőszövetség hangversenyt, 20-án este pedig társasvacsorát rendez.

A kongresszus rendezősege ezúttal felkérte azon családokat, akik a kongresszusra érkező lelkészeket vendégül szívesen látják, hogy ebbeli szándékukat a Magyar Párt irodájában, a hivatalos órák alatt bejelenteni szíveskedjenek, ahol szíveségből vállalkoztak arra, hogy ezeket a bejelentéseket nyilvántartják.

— Cáfolták a szatmári és nagykarolyi iskola-áthelyezések híreit. Bucurestiből jelentik: Bratu közoktatásügyi vezérfelügyelő ma kijelentette, hogy a nagykarolyi tanítóképzőt nem helyezik Szatmárra, viszont a szatmári leánylyceumot sem helyezik el, mint ahogy, az eredetileg tervbe volt véve.

— Október 1-ig be kell váltani a kék, lila és téglavörös színű 100 lejeseket. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank igazgatósága ma rendeletet adott ki, amelyben bejelenti, hogy a kék, lila és téglavörös színű 100 lejes bankjegyeket, amelyeket nagyrészt már kivontak a forgalomból, bevéltatja és azokat új bankjegyekkel cserélik ki. A Nemzeti Bank központja és fiókjai október 1-ig bezárólag cserélik ki a forgalomból részben már kivont 100 lejeseket, amelyek ezen határidőn túl elvesztik értéküket.

— Magyar képviselők súlyos párfajta. Budapestről jelentik: Szilágyi Lajos és Gaál Gaszton emlékeztetés parlamenti összehozálkozásából kifolyólag a két ellenfél kétszeri golyóváltással ma pisztolypárbajt vívott. Sebesülés nem történt, a felek nem békültek ki.

— Gyermekkel telt autóbust gázolt el a vonat. Londonból jelentik: Peruban borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Egy gyorsvonat elgázolt egy autóbust, amelyen gyermekek utaztak, 5 gyermek meghalt, 12 súlyosan megsebesült.

— A Lovrini Népbank beszüntette fizetésait és kényszeregyezséget kért. Temesvárról jelentik: A Lovrini Népbank, amelynek igazgatósági elnöke Reitter Imre dr. képviselő, már hosszabb ideje fizetési nehézségek közé került. A bank nagy összegekkel volt érdekelve a Reitter-féle malomkomernél és annak bukása által óriási veszteségek érték. Azonkívül más bajok is támadtak és a Lovrini Népbank beszüntette fizetéseit. Egyik hitelezője csődöt kért a bank ellen, mire az azonnal válaszolt, hogy kényszeregyezséget kért maga ellen. A temesvári törvényszék a kényszeregyezséget tárgyalást a jövő hétre halasztotta el. A bank hitelezőinek hatvan százalékot ajánl hét százalékos kamatmegtérítéssel. A visszafizetés negyedévi részletekben másfél esztendő alatt esedékes. A bank aktívái 9,254.541, passzívái pedig 14,078.469 lejt tesznek ki.

Bonyodalmak egy aradi tizennégyezer lejes tükröablak körül

Amikor a kereskedő kétszer akarja megfizetni a kárát

Néhány hónappal ezelőtt, egy forgalmas pénteki délelőttön a Forray-uccában levő Kozmínszky textilt kereskedő üzletének kirakatüvegét bezúzta Igrisan aradi asztalosmester egyik inasa. A cég az asztalosmestertől követelte a tükröablak újiból bevágását, amelyet Pinter aradi üvegkereskedő eszközölt 14 ezer lejért. Előzőleg azonban a cég bűnvádi feljelentést is adott be, úgy hogy Igrisan kényszerhelyzetbe volt állítva. Igrisan később megtudta, hogy az ablak biztosítva volt az egyik aradi biztosítónál s így a kárt tulajdonképp a biztosítónak kellett volna megtéríteni. Kozmínszky állítólag lépéseket is tett, hogy a biztosítási díjat felvegye a kötlevel alapján.

Igrisan keresetet adott be Kozmínszky ellen, amelyben jogtalan vagyonserzésessel vádolja meg s kérte a bíróságot, kötelezze Kozmínszkyt, hogy a biztosító-társaság kötlevelet neki adja át, miután a biztosító-társaság helyett a kárt ő fizette ki s így a kötlevelben szereplő összeg őt illeti, miután a biztosító azt Kozmínszkynek nem fizette ki.

A mai tárgyaláson a bíróság elrendelte az Albion biztosító aradi igazgatójának kihallgatását is és erre újabb tárgyalást tűzött ki.

— A bejósolt „zivatar-hajlam” Arad felett. Pénteken este hatalmas zivatal vonult át Arad felett, melyet nagy, rövid ideig tartó felhőszakadás kísérte. A rekkenő hőség, amely már napok óta tartott, délután hét óra tájban hirtelen megváltozott és percek alatt nehéz viharfelhők sötétítették el az eget. A felhőszakadást valószínűsítő tornádó előzte meg, amely különösen a strandokon okozott nagy pánikot. Mindenki menekülni akart a közelgő vihar elől és különösen a katoná-strandon nagy volt a tumultus, a kompon való átkelésnél, amely azonban minden komolyabb baj nélkül folyt le. A vihar rövid ideig tartott, tíz óra felé már csak szörvénnyos villámcsapások voltak észlelhetők. A vihar kelet felé vonult el Arad felett.

— Halálozás. Genczer Gábor életének 66. és házasságának 42-ik évében, hosszú, kínos szenvedés után elhunyt. Gyászolják felesége, gyermekei, testvérei és unokái. Temetése folyó hó 7-én délután fél 5 órakor ment végbe a Deák Ferenc-ucca 13. számú gyászházból.

— Fogságban marad Franyó Zoltán, társával együtt. Temesvárról jelentik: Ismeretes, hogy a temesvári vizsgálóbírózság zsarolás vádjára miatt elrendelte a letartóztatást Franyó Zoltán író és alkalmazottja. Lantos Ferenc ellen. A nevezettek a temesvári Táblához folyamodtak szabaddá helyezésükért, azonban a Tábla helyben hagyta a vizsgálóbírózság által elrendelt vizsgálati fogságot. A határozat jogerős, Franyó és Lantos harminc nap előtt nem hagyhatják el a fogházat.

— Borzalmak egy kivégzésnél. New-Yorkból jelentik: Trentonban a napokban kivégezték Mardella olasz munkást, aki tenniszrakettel agyonverte feleségét. Mikor a halálra ítéltet a villamosszékbe tiltették, a rémületől annyira verejtékezett, hogy a villanyáram elkerülte az egyik lábszárára alkalmazott vezetéket, a cipője egy szegőn ment keresztül és a cipőjét lángragyújtotta. A szerencsétlen ember égő lábát eloltották, majd nyolcperces munkával kijavították a villamosszéket és csak ezután végezték ki.

— Sárga csókot kapott Tokióban a világiáró angol pilótáné. Tokióból jelentik, hogy Miss Amy Johnson angol pilótáné délután 5 óra 17 perckor, Herndon és Pangborn amerikai Oceanrepülő pilóták pedig egy órával később, 6 óra 18 perckor megérkeztek a japán főváros melletti Tahikawai repülőtérre, ahol az óriási tömeg lelkesen ültette az érkező aviatikusokat. Amikor Amy Johnson a felkészített repülőterén gépéből kiszállt, Nagaoaka tábornok, a japán légi haderő parancsnoka csókkal üdvözölte, ami a pilótánőt láthatóan meglepte és szabadkozott is az üdvözlés e túlbizalmas módja ellen. Tokióban lehetségesnek tartják, hogy Lindbergh és felesége rövidesen szintén megérkeznek s ott találják még a repülőterén a már odaérkezett világiáró repülőket.

Tilos kivinni a pengőt Magyarországról

Pénteken jelenik meg az első szükségrendelet — Három hónapra meghosszabbították a magyar és német rövidlejáratu hiteleket

Budapestről jelentik: A fölhatalmazási törvény alapján, pénteken fog megjelenni a kormány első szükségrendelete, amely a pengő kiviteli tilalmáról és a devizaigénylésről intézkedik. A pengő kivitelét a vámkülföldre a legszigorúbb büntetés fogja sújtani. A devizák engedélyezésénél az ország érdekében nélkülözhetetlen szükségletet szabadon lehet kielégíteni. A kivánatos esetekben a méltánylás elve fog érvényesülni, az ország érdekétől független esetekben a devizák csak külön engedély alapján kaphatók meg. A Nemzeti Bank a pénzügyminiszter kiküldöttjével bíró bizottságot állít fel ecélből.

Zürichi jelentés szerint, a bankárbizottság felésén a Magyarországon és Németországon lévő rövidlejáratu hiteleket (52 millió dollár) három hónapra meghosszabbították.

— Özvegy Braun Ignácné sarkóavatása vasárnap délelőtt 9 órakor lesz megtartva.

— Ítélet a budapesti pályaudvari affér ügyében. Budapestről jelentik: Emlékeztetés még az a súlyos kimenetelű affér, amely néhány hónappal ezelőtt történt a budapesti Nyugati pályaudvaron és amelynek során egy, a vonaton keletkezett szóváltásból kifolyólag Hretkó István kereskedő ököllel szájon vágta Gönz Miklós gépészmérnököt, aki viszont gondolkodás nélkül elővette revolverét és szájon löfte a kereskedőt. Az érdekes az volt, hogy míg Hretkó két fogával egyetemben azon nyomban kiköpte a revolvergolyót, amely megakadt fogsorán, addig Gönz Miklóst kórházba szállították, mert a pofon nagyon erős volt. — Az ügyben most hangzott el a bírói ítélet és két napi tárgyalás után Gönz Miklóst szándékos emberölés kísérlete címén 3 hónapra, Hretkót súlyos testi sértésért 1 hónapra ítélte, az ítéletet azonban három évre felfüggesztette a bíróság.

— IDŐK JELE. — Na, hogy megy magának Alperest barátom? Még mindig nem jelenített kétesképtelenséget?

— Nem. Még csak turulyázom.

— Mi az, hogy turulyázik?

— Ugy teszek, mint a turulyás. Egyik lyukát betömöm, a másik kinyílik.

— Mozdonyok karambolja Resicán. Ma reggel 8 órakor könnyen emberáldozatot követelő összeütközés történt a resicai fűtőházban. Egy mozdonyból s paklikocsiból álló külön menetet indított el Resica gyártelep állomása, Resica állomás forgalmi szolgálattevője, Ionescu, a külön-menet bejárata előtt engedélyt adott a fűtőháznak egy mozdonynak az állomásba való bejárására. Sutila váltókezelő a rendelkezésnek megfelelően állította a váltót a fűtőházból való kijáratra, mely váltó a fővonalba kapcsolódik bele. Ionescu szolgálattevő ugylászik meglepedezett előbbi rendelkezéséről, mert a bejárt különvonatnak jelzést adva, azt tovább menesztette. A különvonat mozdonyvezetője, Burulian sem volt elég óvatos, mert, amint kihalt az állomásból, nem vette észre, hogy a váltó nem a fővonalra, hanem a fűtőházi vágányra áll és úgy az ott álló állomási tolatómozdonyba beleszaladt, melyet a fordítókorongon át, az ottálló bakkba tolt. A tolatómozdonynak úgy az eleje, mint a hátulja erősen megrongálódott, míg a másiknak csak kisebb sérülése történt. Emberekben szerencsére nem történt sérülés. A kár mintegy 60—70 ezer lej.

— A csavargó halála. Buda István harmince éves ismert csavargót a napokban előállították a rendőrségre, ahol arról panaszkodott, hogy beteg és ekkor átszállították a közkórházba. Buda István tegnap délután hat órakor meghalt. Halálának okát eddig még nem sikerült megállapítani.

— Négy öngyilkos egy éjszaka a budapesti Lánchidon! Budapestről jelentik: Az elmúlt éjszaka a Lánchidon 4 öngyilkossági kísérlet történt, azonban mind a négy öngyilkosjelölt — akik nyomorú miatt akartak megválni az élettől — idejekorán megakadályozták végzetes tettük elkövetésében.

— Biciklizóvajok garázdálkodnak Aradon. Dina János ujaradi lakos ma feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik ma délelőtt az Erzsébet-körúton ellopták 176-os számú biciklijét. A rendőrségben ma ugyancsak hasonló ügyben tett feljelentést Gómol György, Strada Petru Măior 15. szám alatti lakos, akinek a Forray-uccában lopták el 1003. számú biciklijét. A rendőrség a sorozatos biciklizólások ügyében bevezette a nyomozást.

Változások az aradi nyári menetrendben

Lényeges változások lesznek az Arad—temesvári vonalon.

A CFR. már jó pár héttel ezelőtt beharangozta azt az általános menetrendváltást amelyet a CFR. legtöbb vonalain augusztus 10-től kezdve léptetnek életbe. Ez a módosított nyári menetrend a temesvári vasutigazgatóság többszöri intervenciójára történt, amely intervenció most végül is sikerrel járt és a központi vasutigazgatóság már össze is állította az új menetrendet. Érdekes megemlíteni, hogy annak dacára, hogy az új menetrend életbelépeségéig mindössze csak alig egy-két nap van, az aradi állomásfőnökség forgalmi irodája ennek dacára még semmit sem tud a változásról és így erre vonatkozólag természetesen semmiféle felvilágosítással nem tud szolgálni. Az Aradi Közlönynek ma sikerült a módosított menetrend aradi vonatkozásait megszerezni és azt itt alább közöljük:

Augusztus 10-től kezdve éjjel után fél egykor indul egy személyvonat, mely egy óra ötven perckor érkezik meg Temesvárra. A Nagyvárad felől jövő reggeli vonat fél ötkor van Aradon és öt óra ötven perckor érkezik Temesvárra. Este az utolsó vonat Aradra 10 óra negyven perc helyett 9 óra 31 perckor indul és Aradra éjjel 11 óra 10 perckor érkezik meg.

— Pénzhamisító cigánybanda Ujaradon. Az ujaradi csendőrségnek ismét hamispénzt gyártó cigányokat sikerült elfognia. Blidon Neamt cigánylegény és Caldarar Lena cigányleány egy hamis huszlejt kívánt felváltani Novák István kereskedőnél, aki a pénzről azonban észrevette, hogy az hamis és jelentést tett az esetről a csendőrségnek. Innen azonnal kiszállottak a helyszínre és a cigányokat előállították a csendőrségre, ahol kihallgatták őket.

— Püspökök a modern női divat ellen. A németországi püspökök Szent Erzsébet halálának hétszázadik évfordulója alkalmából Faulhaber müncheni bíboros-hercegérsek elnökletével konferenciát tartottak. A konferencia élesen állást foglalt „a mai női divat, a túlzott testkultúra, valamint az irodalom és művészet erkölcsstelen kinyívásai” ellen.

— Az anya garanciája. A Szántó és Kornós aradi ruhakereskedő cég ma pert indított özv. Darvas Józsefné ellen és keresetében arra kérte a bíróságot, hogy kötelezze özv. Darvasné a fia által vásárolt ruhaszámra kiegyenlítésére. A mai tárgyaláson özv. Darvasné azzal védekezett, hogy fia az ő tudta és beleegyezése nélkül vásárolta a ruhaneműket és a számla kifizetéséért jóállást nem vállalt. Mivel a cég tanukat jelentett be annak bizonyítására, hogy a garanciát özv. Darvasné az üzlethelyiségben vállalta, a bíróság újabb tárgyalási határnapot tűzött ki.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztók közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 9-én, vasárnap reggel 5 órától, délelőtt 11 óráig a Mossóczy-telepen az áramszolgáltatás szünetelni fog.

— A Der Deutsche Rundfunk legújabb száma ismét színes, változatos tartalommal jelent meg. A világszerte ismert kitűnő rádiólap képekkel illusztrált cikkeket hozza a világ legfrissebb rádióeseményeit, ezenkívül teljes heti rádióműsort is közöl.

Az adóprés működésétől teszik függővé Aradon a nyugdíjak kifizetését

Ellentétes rendeleteket ad ki a pénzügyminiszter az adókivetés módzatait illetően — Az aradi pénzügyigazgatóság szigorúan megtorolja a végrehajtók erőszakoskodásait — Hogyan alkalmazzák a behajtási premium-rendszert?

Caba Gyula pénzügyi adminisztrátor feltűnést keltő nyilatkozata

A pénzügyminiszternek a közeli napokban két ellentétes rendelete látott napvilágot. Az első elrendeli, hogy az adókat tüzzel-vassal be kell hajtani, a második pedig kimondja, hogy azokat az adóvégrehajtókat, akik erőszakosan hajtják be az adót, azonnal elbocsájtják.

Az aradi pénzügyigazgatóságon tegnap délután értekezlet volt, melyen az összes perceptorok résztvettek. Caba Gyula pénzügyigazgató a közeli napokban érkezett rendeleteket magyarázta meg az adó-behajtó közegeknek és ott többek között ismét recitálták a pénzügyminiszter rendeletét, hogy a kintlévő adókat tüzzel-vassal be kell hajtani.

Az Aradi Közlöny munkatársa kérdést intézett Caba pénzügyigazgatóhoz az adó-behajtási két rendelet ügyében, amelyekkel kapcsolatban a pénzügyigazgató a következőket jelentette ki:

— Én a pénzügyminiszternek azt a rendeletét, amely az adóvégrehajtás megszorításáról szólna, nem ismerem. Lehet, hogy a rendelet még nem érkezett meg hozzánk. De ettől függetlenül az a rendelet már rég életbe lépett, amely szerint erőszakosan seholsem lehet adót behajtani, ha ilyenről hallunk, azt szigorúan megtoroljuk. Azonban adót csak szedni kell, ami némileg természeténél fogva nem jár

Stimson a békeszerződések csendes revízióját óhajtja

Kell küszöbölni az ellentéteket az egyes államok közül, — mondotta MacDonald

Londonból jelentik: Mac Donald angol miniszterelnök még elutazása előtt Stimsonnal hosszabb megbeszélést folytatott. A megbeszélésről kijelentette az újságíróknak, hogy azok nem tartalmaznak semmiféle politikai jelleget, kizárólag privát ügyeket intéztek el.

Egyik londoni politikai napilap azonban ezzel kapcsolatosan azt tartja valószínűnek, hogy Mac Donald és Stimson között nemcsak tisztán magánjellegű megbeszélés folyt le. Stimson most is fejtegette Mac Donald előtt azt, hogy a pénzügyi stabilizáció és az átlagos leszerelésnek első és elengedhetetlen feltétele valamelyes politikai megegyezés. Különösen azok között az államok között, ahol nagyobb politikai ellentétek vannak, ez pedig nem egyéb — írja a lap — mint a békeszerződések feltűnéstől való revíziója. A lap biztosra veszi, hogy az angol kormánykörök támogatni fogják ezt a javaslatot.

Gyűlölet pusztított Magyarországon

Jégvihar pusztította el a világhírű badacsonyi szőlőtermést

Budapestről jelentik: Pénteken délután három és négy óra között borzalmas erejű vihar vonult át Budapest fölött. A vihar a város területén nagy károkat okozott és tartama alatt számos sebesülés történt. A vihar ugyanis lefújta az üzletek cégtábláit és a világító transzparenszeket, melyeknek lezuhanása több embert megsebesített.

Az Erzsébet-téren egy munkásasszonyra rádőlt egy gyümölcsárus bódé, de még mielőtt komolyabb baja történt volna, kiszabadították kellemetlen helyzetéből. A vihar pontosan egy óráig tartott.

Síófokról jelentik: A Budapesten átvonuló vihar különösen a Dunántúlon pusztított, a Balaton mellett. A badacsonyi oldalon teljesen elpusztultak a gyümölcsfák, majd erős jégeső kezdett esni, mely a Dunántúli területének 70 százalékban elpusztította a szőlőtermését.

valami nagy udvariassággal...

— Igaz-e az, hogy az adóbehajtásnál a prémium rendszert a pénzügyminiszter úgy módosította, hogy aki több adót hajt be, nagyobb százalékot kap jutalékképpen?

— Igaz — válaszolta a pénzügyigazgató. — Az új törvény a prémiumok megállapítása kapcsán fokozatokat vezetett be. Azok a végrehajtó közegek, akik nagyobb összeget hajtának be, nagyobb százalék jutalmat kapnak a behajtott összegből. A prémium százaléka félésszázalékgig megy fel s ebből nemcsak az

adóperceptorok, hanem a jegyzők és a végrehajtó közegek is részesülnek. A fokozatos adóbehajtásra itt nálunk, Aradmegyében különösen nagy szükség van, mert ettől függ a nyugdíjak kifizetésének a sorsa is. Ugyanis a pénzügyminiszter korábban azt a rendeletet adta ki, hogy a nyugdíjakra az államkasszából most nem utalhat összeget és nekiünk kell ezt folyósítani. Ha azonban adót nem fizetnek, természetesen mi sem tudjuk az esedékes nyugdíjakat fizetni.

A pénzügyigazgató reméli, hogy a jövő végéig befolyik annyi pénz adóból, hogy a nyugdíjasok júliusi illetményeit kifizethetik. Ez a remény mindenesetre megnyugtatólag hatna mireánk is, ha nem tudnánk, hogy a nyugdíjasok, egykori munkásságuk alapján többet érdemelnek az államtól, mint a rózsaszínű reményt. A nyugdíjasok filléreinek kifizetését nem szabad az adóprés munkájával kapcsolni össze, sőt annak működésétől tenni függővé az államnak meg kell fizetnie tartozását a nyugdíjasokkal szemben, minden feltétel nélkül, hiszen megszolgálták érte.

SPORT KÖZLÖNY

Az AKE nemzetközi tenniszversenyének meglepetésszerű eredményei vannak

Balást kiverte a férfi egyesből Novotni — A temesvári Ungár újabb kettős győzelme — Ma tovább folytatódik a verseny

A külföldi és belöldi versenyzők teljes részvételével ma megkezdődtek a nagy küzdelmek. A férfi egyes I. osztályban meglepetésként hat Balás súlyos veresége a cseh Novotnitól. Szébbnél-szebb játszmák folytak ma le, amit szombaton tovább folytatnak a versenyzők. Az első osztályú férfi egyesben a döntőbe kerültek a cseh Nedbalek és Novotni, Cantacuzino és Botez román és Silberdorf magyar versenyzők. A mai eredmények a következők:

Vegyes páros I. osztály. Nedbalek, Aszlán Baba—Ritscher, Marton Lili 6:1, 6:1. Silberdorf, Halász—Brigic, Halász Baba 6:1, 6:4. Cantacuzino, Somogyi Klári—Petrovits, Liszka Mancsi 6:4, 6:4. Réthy, Ritscherné—Avramescu, Stauber Vica 6:0, 6:1. Az Aszlán Baba—Nedbalek-pár győzelme, a Ritscher és Marton L. felett, továbbá a Cantacuzino—Somogyi-pár győzelme imponáló.

Férfi páros I. osztály. Botez, Welvart—Ruffy, Avramescu 6:2, 6:2. Cantacuzino, Hamburger—Bornstein, Koch M. 6:0, 6:3.

Férfi egyes II. osztály. Petrovits—Deutsch 6:2, 6:0. Ungár—dr. Craznic 8:6, 6:2. Ungár—Tancos 6:2, 5:3, w. o. Brigic—Fehér 6:2, 6:3. Farkas—Szász 6:4, 9:7. Wechsler—Vámos 6:2, 7:5. A temesvári Ungárnak dr. Craznic és Tancos feletti győzelme, teljesen reális. Ungár nagy játékos lesz!

Vegyes páros II. osztály. Brigic, Aszlán Baba—Ruffy, Holländerné 6:3, 6:3. Brigic, Aszlán Baba—Craznic dr., dr. Craznicné

6:3, 6:3. Gitta, Kele Marika—Kary, Lele Gizl 8:6, 6:3. Ritscher, Ritscherné—Feszler, Török-né 6:2, 6:1. Wechsler, Halász Baba—Koch M., Stauber Vica 6:1, 6:1. Farkas, Somogyi Klári—Gitta, Kele Marika 6:2, 6:4. Aszlán Baba a jugoszláv Brigiccel egy párt alkotva, kitűnő játékot mutatott.

Férfi páros II. osztály. Feszler, Kary—Tancos, Piso 6:2, 4:6, 6:1. Vámos, Pataki—Deutsch, Jasinszki 5:7, 6:1, 6:1. Ugy a Feszler, Kary, mint a Vámos, Pataki-pár csak erős küzdelem után tudott győzni.

Női egyes II. osztály. Halász Baba—Veldi 6:2, 6:3. Liszka Mancsi—Maráné 6:2, 6:4. Somogyi Klári—Marton Lili 6:3, 6:4. Ritscherné—Fülöpne 6:2, 4:6, 6:4. Aszlán Baba—Roncseáné 6:1, 6:3. Aszlán Baba—Halász-né 6:8, 6:4, 6:1. Wienerne—Arató Klári 6:3, 6:0.

Női páros I. osztály. Liszka Mancsi, Marton Lili—Holländerné, Hajnal Baby 4:6, 6:0, 6:3.

Férfi egyes I. osztály. Novotni—Balás 6:2, 6:2. Silberdorf—Aranyosi 6:1, 6:8, 6:2. Botez—Ungár 6:3, 6:2. Hamburger—Wechsler 6:2, 2:6, 6:4. Welvart—Réthy 11:9, 0:6, 6:4. Novotni—Farkas 6:0, 6:3. Cantacuzino—Hamburger 6:2, 3:6, 6:3. Nedbalek—Welvart 6:0, 6:1. Az első osztályú férfi egyesben Novotni nagy győzelme Balás felett, a nap legnagyobb eseménye. Aranyosinak sikerült — bár megérdemelten — egy szettet nyernie Silberdorftól.

Románia válogatott csapata 16 játékkal megy balti turájára

Aradról egyedül Albu szerepel a nemzeti válogatottban

Bucurestiből jelentik: A labdarúgó-szövetség válogató bizottsága kijelölte azokat a játékosokat, akik hivatalosan lesznek az ország színeit képviselni a nemzeti válogatott csapat balti turáján. Ezek a játékosok a következők: Szathmáry, Zaubert, Sfera, Bürger, Albu, Rafinszky, Robe, Steinbach, Ciolac, Dobai, Glanzmann, Kovács, Rónai, Bodola, Kovács, Seji.

A csapat első nemzetközi mérkőzését Varsóban, Lengyelország ellen játsza a következő összeállításban: Szathmáry—Bürger, Albu—Robe, Steinbach, Ciolac — Glanzmann, Kovács, Rónai, Bodola, Kocsis. A csapat Csernovicban tréning-mérkőzést tart, az ottani válogatott csapat ellen.

Augusztus 16-án rendezik meg Románia női atlétikai bajnokságait

Bucurestiből jelentik: Románia 1931. évi női atlétikai bajnokságait augusztus 16-án Nagyszebenben rendezik meg, a következő számokkal: 60 és 100 méteres síkfutások, 80 méteres gátfutás, 4-szer 75 méteres és 4-szer 10 méteres staféta, magasugrás, távolugrás, diszkoszvetés, gerelydobás, súlydobás. A bajnoki versenyekre nevezések dr. Kaiss, Sibiu, Camera de Comert címre küldendők.

O Vasárnap veszi kezdetét az asztali tennisz strand-bajnokság. Nagy érdeklődés előzi meg az első aradi asztali-tennisz strand-bajnokságot, amely vasárnap veszi kezdetét a „Neptun”-strandon. A következő versenyszámok kerülnek lebonyolításra: női egyes, férfi páros, férfi egyes, vegyes páros, haladók és kezdők versenye. Az aradi versenyzőkön kívül biztos résztvevője a versenynek a temesvári Ungár.

A KOLOZSVÁRI MENTŐSORSJÁTEK

legközelebbi
huzása

AUGUSZTUS 9-én. Sorsjegyek mindenütt kaphatók. Egész 100, fél 50 lej. Vidéki rendeléseknél 19 lej portótöbblet küldendő. ECKSTEIN T. ARAD, STR. VIDRA No. 1.

Titkos szovjetirodák működnek

Angliában, Németországban, Csehszlovákiában, Ausztriában, Magyarországon és Romániában

Románnyelvű leveleket és iratokat talált a bécsi rendőrség a szovjet leleplezett középeurópai irodájában — Egy titokzatos fiatal leány szerepe a nemzetközi kémhálózat bécsi centrumában — Fegyverraktár és iroda a cipőfelsőrész-készítő magánlakásán

Bécsből jelentik: Amint távirati jelentései alapján az Aradi Közlöny már hírül adta: a bécsi rendőrség az elmúlt héten arról értesült, hogy az egyik IX. kerületi vendéglőben, az utóbbi időben ismételtén fegyvereket és municiót adtak le. Az azonnal megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy a vendéglőből ezek a fegyverek egy Hlavac Frigyes nevű cipőfelsőrész-készítő lakására kerültek és a nála megejtett házkutatás szenzációs eredménnyel járt. Meglehetősen gazdag fegyver- és municióraktáron kívül, igen fontos iratokat is talált a rendőrség. Ezek az iratok az bizonyítják, hogy Hlavac lakásán egy nagyki-terjedésű kommunista kémszervezet központja volt elhelyezve. Az iratok közül számosan az osztrák hadsereg titkos parancsait és terveit tartalmazzák. Megállapították azt is, hogy nem véletlenül összehordott anyagról van szó, hanem egy hatalmas kémszervezet eredményes munkájáról. A levelek között egy csomó idegennyelvű írás is volt, ami azt bizonyítja, hogy a bécsi központ külföldön is fiókokkal rendelkezett. Számos akta titkos irással, mások pedig szimpatikus tintával voltak írva és ezeket előbb vegyi úton kell olvashatókká tenni.

A levelekben számos álnév és álcim fordul elő, így például egy ízben szó van egy „Róza” nevű nőről, aki 10.000 frankot kapott és jelentéseire expressz-választ kér.

A levelek legtöbbje gépen íródott és így nem lehet megállapítani, hogy melyek valók Hlavactól. Az sem nyert még tisztázást, hogy vajon Hlavac maga is kémkedett-e, avagy csupán közvetítő szolgálatot teljesített?

Megállapítást nyert azonban az, hogy a hatalmas archívumot Hlavac mintegy 14 nap előtt, egy fiatal leánytól kapta. Hlavac letartóztatásával a bécsi rendőrségnek sikerül kiemelnie a szovjetorszag kémhálózat középeurópai központját.

A bécsi rendőrség szerencsés fogásával kapcsolatban a berlini politikai rendőrség azt közli, hogy Szovjetországban hasonló titkos kémszervezetekkel rendelkezik Angliában, Németországban, Csehszlovákiában, Magyarországon és Romániában. Ezek a kémszervezetek azt a célt szolgálják, hogy kifürkéssék az illető országok katonai titkait és egyúttal kommunista sejteket szervezzenek az egyes ezredekben.

Hlavacot a bécsi rendőrség már régen nyilvántartotta, mint radikális kommunistát, habár eddig nem volt alkalma eljárnia ellene. Talán éppen ez a körülmény indította a kommunistákat arra, hogy az ő lakásán helyezték el irattárukat.

A bécsi rendőrség feltevése szerint a Hlavac-féle kémszervezet működése összefüggésben áll a két hét előtti gersthoft kommunista gyilkosságokkal, amelynek áldozatát, Semmelmant a kommunisták azért itélték halálra, mivel attól félték, hogy jó pénzért eladja a romániai kommunista megbízottak névsorát. Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének értesülései szerint a bécsi rendőrség nyomozásának eddigi eredményeit közölte a többi fentebb említett államok rendőrségeivel és felkérte ezeket, hogy saját hatáskörükből végezzenek kiegészítő nyomozásokat.

Bukás előtt a spanyol köztársaság

Spanyolország megszűnt egységes állam lenni Katalánia önállósulásával — Tisztázatlan a kormány nemzetközi helyzete —

Párisból jelentik: Körülbelül két hét óta ülésezik a Cortez, a spanyol törvényhozás. Ezideig azonban még semmi pozitív munkát nem végezhetett és mindeddig csupán az átmeneti kormány eddigi cselekedetei és a belpolitikai helyzet felett folyt a vita.

Az áprilisi forradalom kormánya meglehetősen vegyes összetételű. Vannak benne monarchisták, akik csak kényszer következtében lettek republikánusok és helyet foglalnak benne a szociálisták is. A kormány tagjai nagyon nehezen egyeznek meg egymással és határozataikat legtöbbször szótöbbséggel hozzák meg. A forradalmi lendület, amely a májusi monarchista kísérletek után erőre kapott, a kormányt olyan radikális lépésekre kényszerítették, amelyek hiányoztak az eredeti célkitűzésektől. A Cortez most meghosszabbította Zamora kormányának életét. A Zamora-kormány, ugyanis mindaddig vezeti az országot, amíg a Cortez meg nem szavazza az új alkotmányt. Ez pedig ugylátszik, nem igen hamar fog bekövetkezni. Az ideiglenes Zamora-kormány életének meghosszabbítása azért történt, mivel a szociálisták nem hajlandók Zamorán kívül más polgári miniszterelnökkel

együttműködni. A kormány tagjai között azonban egyre nagyobbak lesznek az ellentétek. A három legfontosabb probléma a katalán kisebbségi kérdéssel összefüggő föderalizmus, a munkásság helyzete és a mezőgazdaság kérdése.

Katalánia a múlt vasárnap lezajlott népszavazáson az önállóság mellett döntött és valószínű, hogy példáját a többi tartományok és országrészek is követni fogják. Spanyolország tehát megszűnik egységes spanyol állam lenni, ha továbbra is fenn akar maradni, úgy a madridi kormány kénytelen lesz megcsinálni a volt spanyolországi kisebbségek államszövetségét.

Ami a munkásság helyzetét illeti, úgy egész Európában a spanyol munkásság volt a legrosszabb helyzetben. A munkások most a köztársaságtól várják helyzetük jobbrafordulását. A földművesek nyomora is igen nagy. Ezekhez a belpolitikai nehézségekhez járul a spanyol kormány tisztázatlan helyzete nemzetközi vonatkozásban. A közeljövőben mind ezeknek a kérdéseknek sürgős megoldást kell találniuk, mert egyébként Spanyolországban nemcsak a kormány, hanem maga a köztársaság is igen hamar fel fog morzsolódni.

TARKA ESEMENYEK

A ceruza is elsül!

Különösen a nagyvárosokban egyre gyakoribbakká válnak a rablótámadások, ami arra ösztönzött egy feltaláló elmét, hogy egyszerű és olyan védelmi eszközt konstruáljon, amely nem tűnik fel és amihez nem kell fegyvertartási engedély.

A feltaláló fáradozása sikerrel járt, mert olyan ceruzát konstruált, amely a töltőtollhoz hasonló és rendes körülmények között ceruza gyanánt használható, szükség esetén azonban egy rugó megnyomásával könnyűfakasztó gázokat lövel a támadó arcába. A könnyűfakasztó gázok azonnal hatnak, a támadó szeméi, orra és nyelve feltartóztathatatlanul öntik a nedveket és ezáltal legalább öt percre harcképtelenné válik. Ez az idő teljesen elégséges ahhoz, hogy valamelyik üzletben az esetleg teljesen egyedül levő tulajdonosnő akár telefon, akár vészcsengő vagy segélykiáltások után segítségét hívasson.

TANÍTÁS A — TAKARÉKOSSÁG ELLEN. A német kormány fegyelmi vizsgálatot rendelt el több németországi tanító ellen, akik a bankkrízis kitörésével kapcsolatosan az iskolában azt hangoztatták, hogy a takarékoságnak nincs semmi értelme és a betéteket a bankokból ki kell venni.

EGY KAKAS REPÜLŐTRAGÉDIÁT OKOZOTT. Halálos repülőszerencsétlenségnek esett áldozatul Arvid Hamsen híres dán repülőhadnagy. Amikor felszálláshoz startolt, egy kakas, amelyet a repülőgép lármája megriasztott, felszállt a propellerre. Ez összerongcsolta ugyan a kakast, de a propeller is annyira megrongálódott, hogy a repülőgép, amely időközben nagy magasságra emelkedett, lezuhant s Hamsen oly súlyosan sebesült meg, hogy sérülései bebehaltak.

EGY SIKERÜLT PÁRTI. Lichtenstein János herceg, az uralkodó I. Ferenc herceg unokaöccse és trónörökösé nőül veszi miss Alleene Macfarlandot, egy newyorki dollárkirály leányát, akivel ötven millió dollár hozományt kap. Lichtenstein pénzügyei ezek szerint szánálva lesznek.

VILLAMOS SZÉKET ÁLLITANAK A KORRUPT RENDŐRÖKNEK AMERIKÁBAN. A Vickershan elnöklése alatt álló amerikai bünygi bizottság most készült el az Egyesült Államok rendőrsége körében szerzett tapasztalatairól szóló jelentésével. A jelentés szerint az amerikai rendőrség tagjai, különösen a keleti államokban csaknem kivétel nélkül megvesztegethetők és egyáltalán nem alkalmasak hivatásuk betöltésére. A rendőrök állandó összeköttetésben állanak az alvilággal és egyes korrupt politikusok befolyása is hozzájárul ahhoz, hogy a banditák megszabadulnak bűneik következményeitől. A newyorki rendőrség törvénytervezetet készített, amelyben villamos széket követelnek mindazon rendőrök büntetéséül, akkről kiderül, hogy összeállítottak a banditákkal, csempészekkel és más bűnösökkel.

MOTORKERÉKPÁR AZ ÉSZAKI SARKRA. Trugoe Gran norvég sarkkutató kísérletet akar tenni arra, hogy motorkerékpáron jusson el a déli sarkra. Néhány nappal ezelőtt Gran egy kísérővel együtt a nyugatnorvégiai Jostedal-glecerhez utazott, hogy ott motorkerékpárját kipróbálja. Sarki útjára augusztus 14-ikén akar elindulni.

EGY NEM SIKERÜLT FÁKLYÁSMENET. Senliss városban vasárnap este fáklyásmenetet rendeztek, amelynek tragikus kimenetele volt. Az ünnepek alatt hirtelen felhőszakadás támadt, amely az összes fáklyákat és lámpionokat eloltotta, ugyanekkor pedig rövidzárlat állt be a vilásműveknél és az egész város sötétségbe borult. A fáklyásmenetben egy ló megbokrosodott, a tömeg közé rohant és egy embert halálra tiport, ötöt pedig súlyosan megsebesített.

RÁDIO KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Milyen a jó antenna?

A tisztelt olvasóközönség érdekelt szem előtt tartva, ismertetni fogom, hogyan nem szabad egy külső antennát felszerelni, hogy azok az olvasók, akik e cikk nyomán netán saját antennájukra ismernek rá: még idejekorán rendbehozathassák egy megbízható szerelő által. „Még idejekorán” — ezzel kettőt akarok mondani, először a szabálytalanul szerelt antenna tulajdonosa előbb-utóbb összeütközésbe kerülhet az ellenőrző hatóságokkal és másodszor a szabálytalanul szerelt antenna nem egyszer súlyos veszélyek csiráit rejt magában.

Előrebocsátom azt, hogy nem a nálunk érvényben lévő rendeletet akorom kommentálni, hanem csak olyan általános rendelkezéseket fogok ismertetni, amik minden európai államban érvényben vannak.

Először is az antenna szabályellenes szereléséről, s az abból eredő összes károkért az antenna tulajdonosa a felelős, ha az antennát olyan egyén szerelte fel, akinek ehhez hatósági engedélye nincsen. Míg ha azt egy, hatóságilag engedélyezett szerelő-cég végezte, minden felelősség a céget terheli.

A háztulajdonos és a rádióval rendelkező lakó között egész Európában az a helyzet, hogy a háztulajdonos tűrni köteles az antenna felállítását, azonban joga van megjelölni az antenna helyét, pl. kikötheti, hogy az antennának nem szabad itt, vagy ott kifestetve lenni, mert „csunya”. Ezen a címen aztán például nem egy helyen még a hozzáértő szakember is kénytelen szögre akasztani a low-loss-elveket és az antennabevezetés kapcsán koncedálni a legnagyobb kapacitív veszteségeket.

A dolgot a legradikálisabban úgy lehetne megoldani, hogy legalább az épülő új házaknál — a tervező mérnökök — előre helyet készítsenek az antennák számára.

Hogyan képzeltek el egykor a rádiót. Nem kevesebb, mint 115 év előtt jósolták meg a rádió feltalálását, igen fantasztikus formában. Az 1861. évben megjelent Poor old Robin című régi angol almanach „Látogatás a szellemek világában” című cikkének írója „foglalkozik” a rádióval: Amikor a domb tetejére értünk, mindjárt feltűnt nekem egy hatalmas gömb, amit a távolból zürzavaros lármának véltem, a közelben ijesztő lármaként hangzott, amelyet öröm, kiáltás, fájdalmas sírás, panaszos hangok, nevetés, egyezőval azoknak az összes hangoknak tömkelege idézett elő, amelyen mi, halandók fájdalmat, vagy örömet fejezünk ki. Kicsi, majdnem láthatatlan csövecskék vezetnek a föld minden részéről ehhez a dombhoz és a nagy földgömbben végződnek. A gömb belsejében készülék van, amely a csöveken át érkező levegőrezgéseket újból felerősíti és hallhatóvá teszi. De mit kezdünk ezekkel az egymásba olvadó, zavaros hangokkal...? Kiválasztunk a gömbön egy pontot és odahelyezzük egy bot végét, a botnak másik végéhez téve fülünket, mindent hallani fogunk, ami a földnek általunk kiválasztott helyén történik. Elbámulva ezen a csodán, én is a golyóra helyeztem botomat és a fületem a másik végéhez tartva, hallgattam...

Uj éterzene-hangszer. Egy orosz fizikus, Bornstein, új éterhullám-hangszert talált fel, amelyet Electrolának nevezett el. Az új hangszernél alacsonyfrekvenciájú generátort használnak és hangereje már egy audioncső alkalmazásánál is fölülmulja az eddigieket. Szerkezete rendkívül egyszerű, öt billentyűje van és egy emeltyűje a hangerősség szabályozására. Hangterjedelme négy oktávós, hangszínezete igen kellemes. Az Electrola kezelését minden előtanulmány nélkül, bárki elsajátíthatja, azonkívül igen olcsó. A feltaláló szerint, rendszeren gyártva, előállítás költsége nem lesz több tíz rubelnél. Bornstein találmányát az összes európai államokban szabadalmaztatja.

Készülékünk hullámkörzetének egyszerű növelése igen egyszerű módon történhetik: a hangoló-kondenzátorral megfelelő kapacitású blokkot kapcsolunk párhuzamosan. Ez által készülékünk hullámkörzetét egészen 2000 méterig is növelhetjük, anélkül, hogy költséges tekeréscset és átkapcsolókat emelnénk bele.

Az aradi cukorgyár és a liberális pártpolitika

Semmiféle pártpolitikai szempont nem fogja befolyásolni az interimár-bizottság határozatát! — jelentette ki Radu Cornel dr. Interimár bizottsági elnök — Magánkézbe adják a felállítandó városi zálogház vezetését

Az aradi cukorgyár körül felkavaródott vizsgálati processzus eredménye még a mai napig is ismeretlen. Az interimár-bizottság által kiküldött delegáció az ügyeket ugyan már rég kivizsgálta, de a költségvetés elkészítésének nagy munkája megakadályozta abban az interimár-bizottságot, hogy a cukorgyár ügyével érdemlegesen foglalkozzék. Erre nézve megkérdeztük az interimár-bizottság elnökét, dr. Radu Cornelt, aki kijelentette, hogy minden egyéb híresztelés dacára nem igaz az az állítás, mintha a cukorgyár ügyébe pártpolitika volna belekeverve...

Tudomásom van arról, hogy a cukorgyárnál erős liberális érdekeltség szerepel, de ez korántsem fogja befolyásolni az interimár-bizottság határozatát, amely minden körülmények között tárgyilagos lesz. Az interimár-bizottságnak van egy olyan miniszteri rendelete,

hogy a város ügyében pártpolitikai befolyásnak nem szabad érvényre jutni, még a kormánypártinak sem. Mi itt a város érdekeit tartjuk szem előtt. Politizálásra nincs időnk.

A tisztviselők inkadrálása ügyében dr. Radu Cornel kijelentette, hogy ezt a kérdést a költségvetés-felterjesztése után fogják szünyegre hozni. Egyelőre annyit, hogy nagyobb változások nem lesznek. Temesvári útjával kapcsolatosan kijelentette, hogy utja teljesen magánjellegű volt, bár tanulmányozta az ott lévő városi kezelésben álló zálogház helyzetét. Hogy Aradon városi kezelésbe kerül majd a zálogház, vagy árlejtésen ki fogják adni, annak eldöntése szintén egy későbbi dolog lesz; mindenesetre az elnök álláspontja ebben a kérdésben az, hogy egy ilyen intézmény eredményesen csak úgy működhetik, ha annak vezetése magánkézben fekszik.

Kivándorlásra csábítás, okirathamisítás és adóeltitkolás miatt

bűnügyl eljárást indítottak a Norddeutscher Lloyd romániai igazgatója ellen

Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-i és Ploesti-i hatóságok már hetek óta vizsgálatot folytatnak egyik legnagyobb hajózási társaság romániai igazgatója ellen. A Norddeutscher Lloyd romániai igazgatója, Braun Ottó konzul különböző visszaéléseket követett el. Braun Ottó, aki annak idején a megszálló német csapatoknál törzsőrmesteri minőségben teljesített szolgálatot, hamis utlevéllel Romániába jött s legkörmönfontabb módon igyekezett a lakosságot Kanadába való kivándorlásra csábítani. Előadásokat tartatott bizonyos emberekkel a kanadai viszonyokról, más községekben az ilyen előadásokkal kapcsolatban bankette-

ket is rendezett, amelynek kiadásait azután mint propagandaköltségeket, más uton hozta be.

A vizsgálat elől Braun Ottó egy egész autótvaló okiratot csempészett ki az országból. E téren tehát nagyon nehezen lehet ellene terhelő adatokat találni. Még egy ügyben folyik Braun Ottó ellen a nyomozás. Ploestiben egy építési tervet tartott fenn, amely 46 millió értékű munkát végzett, több millió hasznát produkált, de összesen csak 35 ezer lej adót fizetett. Az építőiroda könyveit a pénzügyi hatóságok lefoglalták és most a konzul ellen kivándorlásra való csábítás, okirathamisítás, csalás és adóeltitkolás címen folyik az eljárás.

Nem akad gazdája Máramarosban 220 kilogram német szacharinnak

Romániába csempészték az értékes tiltott árut Csehszlovákián keresztül — Sem a fuvaros, sem az ügynök nem tudja megnevezni a drága áru feladóját és rendelőjét

Máramarosszigetről jelentik. A máramarosi hivatásos csempészeknek nagy szenzációjuk van. Kétszázhusz kilogramm német gyártmányú szacharinnak keresik a gazdáját és nem találják. Berger Ignác nagy-károlyi fuvaros egy nap gyanútlanul kocogott az országuton. Nagykárolyba igyekezett és Erőhályfalváról jött. Mindössze százhusz kilogramm terhe volt a szekérnek. Nem is tudta, mit visz az erőhályfalvai vámhivatalhoz, majd az „áru” elkobzása után a rendőrségre.

Berger a rendőrségen azt vallotta, hogy nem tudta, mi van a ládában, a szállításra való megbízást pedig Róth Lajos margittai ügynök adta, azzal az utasítással, hogy Nagykárolyban jelentkezni fog nála egy máramarosszigeti kereskedő, aki az árut átveszi. A nevét nem tudja. Vallomása alapján csakhamar

előkerítették Róth Lajos ügynököt, aki szintén azt vallotta, hogy annak nevét, aki a megbízást adta, ő sem tudja. A nyomozás tehát holtpontra jutott s csupán annyit sikerült megállapítani, hogy a nagymennyiségű szacharinhoz valamilyen köze van a Máramarosszigeten működő szacharin-konzorciumnak...

A gazdátlan szacharin ügye azonban ezzel még nincs lezárva, mert a nyomozás további során kiderült, hogy a szacharin-szállítvány Csehszlovákián keresztül jutott el román földre, tehát annak átszállításában a máramarosi hivatásos csempészek is ludasok. A nyomozás szálai ezen az alapon Csehszlovákiába is átfutnak s főleg az vár kiderítésre, hogy a gazdátlan szacharin milyen uton-módon került Németországból Csehszlovákiába és onnan tovább.

Rádió műsor.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 8.

Bucuresti, 13.00. Gramofon, 13.50. Gramofon, 18.00. Sibicean-zenekar: könnyű- és román zene, 20.20. Gramofon, 20.00. Puccini: Bohémélet című operája. — Budapest, 9.15. Balalajkenekar hangversenye. 12.00. Déli harangszó, 12.05. Gramofonhangverseny. 4.00. A „Rádióélet” ifjúsági előadása. 5.30. A Magyarországi Munkásdalogyalek Szövetsége hangversenye. 6.30. A Székelyvárosi Zenekar hangversenye. 7.45. „A régi hadsereg magyar csapatainak történelmi indulói”. Berkó István ezredes előadása, az 1. honvédelmi vezérkari zenekarnak közreműködésével. 9.00. Szabó Lujza ária- és dalestje. Ma-d cigányzenekar. — Bécs, 11.30. Macho-

zenekar. 12.400 Déli zene. 13.15. Szórakoztató zene. 17.00. Gangelberger-zenekar. 20.30. Hangjáték. 22.30. A Canada Band-jazz játéka. — Belgrád, 11.30. Gramofon. 12.35. Szórakoztató zene. 20.00. A rádiózenekar játéka. 21.00. Operettárik és kettősök. 20.30. Cigányzene. — Berlin, 20.30. Noiret Irén orosz, francia, magyar, angol és német dalokat énekel. — Langenberg, 17.00. Délutáni zene. 20.00. Vidám est. 22.00. Éjféli szórakoztató zene. 24.00—1.00. Jazz. — Mor. Ostrava, 14.30—16.00. Délutáni zene. 18.00. Fuvós rendőrzezenekar. — München, 22.45—24.00. Cigányzene Budapestről. — Róma, 17.00. Ének- és zenekari verseny. 20.10. Gramofon, 21.00. Gounod: Faust című ötfelvonásos operája. — Strashourg, Planquette: Surcouf című háromfelvonásos vígjáték. 22.30—24.00. Táncczene.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Rendbehozzák a belföldi hitelpiacokat

Rövidesen megalakul a román Pénzügyi Központ — Százmillió hitelt folyósít a Banca Nationala a Vidéki Bankok Szövetsége számára

Az erdélyi és bánáti pénzügyi intézetek közös akciója Manoilescu bankkormányzónál

Bucurestiből jelentik: Ismeretes az Aradi Közlöny olvasói előtt, hogy a bucuresti-i központtal működő Vidéki Bankok Szövetsége akciót kezdett a román Pénzügyi Központ megalakítására. A bankszövetség vezetősége a napokban körlevelet küldött az ország összes pénzügyi intézeteihez, amelyben felszólítja őket a Pénzügyi Központ alaptőkéjének lejegyzésére. A körlevél szerint a válaszokat legkésőbb augusztus 15-ig kötelesek beküldeni a bankok, tekintve, hogy a hónap közepén, bármennyit is jegyeznének le a bankok az alaptőkéből, megalakul a bankközpon, a Nemzeti Bank legselesebbkorú támogatásával.

A vidéki kisbankok vezetősége egyébként Coanda elnökkel az élén, több megbeszélést tartott Manoilescu bankkormányzóval, aki kijelentette, hogy a Nemzeti Bank garantálni fogja az új bankintézmény összes kötvénykibocsátását, ugyanakkor pedig az alaptőkéből is egy jelentékeny részt le fog jegyezni.

A bankszövetségnek sikerült elintézni a Banca Nationalánál, hogy a súlyosabb helyzetben levő vidéki kisbankok számára százmillió hitelt folyósítson, kimondottan az esetleg erőszakkal fellépő betétesek kiegyenlítésére. A Nemzeti Bank igazgató-tanácsa egyik legutóbbi ülésén az összeget meg is szavazta, a következő feltételek mellett:

Akció a bankbetétek fedezésére

1. A Vidéki Bankok Szövetségének vezetősége kimutatást készít mindazon bankokról, amelyeknek a rendes visszszámítási hitelkereten kívül a betétek zavartalan kifizetésére rendkívüli hitelre van szükségük. A hiteligénnyel fellépő bankok a Nemzeti Bank által nyújtandó kölcsön kétszeres értékére kötelesek tehermentes ingatlan fedezetet nyújtani, amelynek ellenében a betéteket meg a Banca Nationala fogja kiegyenlíteni.

2. A Nemzeti Bank által folyósítandó hitel kezelését a Pénzügyi Központ megalakulása után átveszi, mint a Nemzeti Bank hozzájárulásának egy részletét. A betétfizetésre folyósított rendkívüli hitel lejáratát 1932. év végén, tehát a gabonaexportkampány befejeztében alapította meg a Nemzeti Bank. A hiteleket a Pénzügyi Központ fogja behajtani a bankoktól.

A Vidéki Bankok Szövetségének akciója a pénzpiac szempontjából nagy jelentőséggel bír, tekintve, hogy a Pénzügyi Központ lehetővé fogja tenni azt, hogy a bankok nagyobb hiteleket kaphassanak és a prompt fizetéssel válaszoljanak.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Neményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Derzsi-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Ambruster-trafik, Dengli-ház.

V. Lázár Vilmos-uccai tőzsde

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kladóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

nak a betétesek indokolatlan bizalmatlanságára.

Értesüléseink szerint az erdélyi pénzügyi intézetek a napokban felkeresik Manoilescu bankkormányzót, akivel egy platformot fognak teremteni az erdélyi bankoknak hosszabblejáratú rendkívüli hitelek és megfelelő mennyiségű devizával való ellátásra. A Nemzeti Bank minden rezerváltsága ellenére is teljesíteni fogja az erdélyi pénzügyi intézetek teljesen jogos és indokolt kérelmét.

Nincs előg deviza a gabonakampány finanszírozására

A devizahitelekre különösen a mai körülmények között igen nagy szükség van. Tekintve, hogy a gabonakivitel stagnációja miatt igen kevés deviza folyik be az országba. A helyzet ugyanis az, hogy az erdélyi és bánáti gabonaexportőrök főleg magyar és német cégekkel dolgoztak. A két államban érvényben levő pénzügyi kényszerrendelkezések miatt a legnagyobb világcégek is kifogytak a gabonakivitel finanszírozásához szükséges tőkeikből és így a gabonavásárlásokat nem képesek prompt fizetni. Jelentős részben ennek tulajdonítható az, hogy a gabonapiacra a kereslet redukálódott.

Ujabb egymillió lejes premium-hitelt nyitott a Banca Nationala az aradmegyei gabonaexportőrök számára

A buza mázsája átlag kétszázharminc lej az aradi gabonapiacra — Felvevőképtelen a csehszlovák piac — 25 csehkoronával csökkent a buza mázsánként

A mai hetipiacra a buza felhozatala nagyon kevés volt a gazdák minden bizonnyal azt várják, hogy hátha a közeli napokban változás történik a gabonapiacra, megindul az export és ennek következtében felemelkednek a buza-árak. A kereslet egyáltalán nem nőtt és így körülbelül ugyanazok az árak alakulnak ki, mint az elmúlt héten és a buza mázsája átlag kétszázharminc lejes áron cserélt gazdát.

A gyenge kereslet természetesen abban leli magyarázatát, hogy az exportőrök nem tudnak tudni jelenlegi készleteiken, a külföld nem vesz és így annak az ijesztő kilátásnak vagyunk kitéve, hogy belefulladunk a saját gabonánkba. Ismeretes az, hogy az aradi vidéki buza legjobb piaca az elmúlt években Csehszlovákia volt. Az idén Csehszlovákiában oly katasztrófálisan rossz volt a termés, hogy az előjelek szerint ennek az országnak ebben az évben sokkal többet kellett volna importálnia, mint azelőtt. Azonban épp a katasztrófális termés következtében a csehszlovákiai gazdák csődnél voltak kitéve és ekkor a cseh kormány úgy vélt rajtuk segíteni, hogy behozta a bevételi engedélyek rendszerét. Ezzel a gabonabehozatalt korlátozni és ezáltal a cseh malmokat arra akarták kényszeríteni, hogy ne külföldi, hanem cseh gabonát őröljenek és így keresetükhöz juttassák a tőlük szélén álló cseh gazdákat.

A román gabona tehát jóformán kiszorult a cseh piacról, mert a bevételi engedély megszerzése elé szinte leküzdhetetlen nehézségek tornyosultak és az engedélyeket többnyire a jagerszláv exportőrök kapták meg. Másrészt pedig abban sincs sok köszönet, ha sikerül valamit Csehszlovákiába eladni, mert az utóbbi hetekben annyi esett a csehszlovák piacra a buza ára, mint amennyit itt a prémium kitesz. Addig, míg a cseh malmok mintegy három hét előt még hatvanöt csehkoronát adtak

Nincs hitelkorlátozás Aradon

Minden nap új betét-elhelyezést hoz az aradi pénzpiacra, amely higgadtan szemléli a külföldi eseményeket

A legutóbbi napokban olyan hírek keltek szárnyra Aradon, hogy a temesvári és aradi pénzügyi intézetek egyelőre nem folyósítanak új hiteleket és bevárják, míg a külföldön tisztázódik a helyzet. Erre az értesülésre nézve kérdést intéztünk több aradi pénzügyi intézet vezérigazgatóihoz, akiktől a következő egybehangzó nyilatkozatot kaptuk:

— Az a hír, mintha az aradi pénzügyi intézetnél a hitelszolgálat szünetelne, nem feddi a valóságot. Ilyen korlátozásra nincs szükség, mert a budapesti események első hatása alatt egyébként sem nagy mértékben jelentkező betételvonások teljesen megszűntek, minden nap új betételhelyezések történnek és a bankélet a nyári üzlettelenséghez képest a normális keretek között folyik le.

— A hosszulejáratú kölcsönök folyósítása már hónapok óta egész kis mértékben folyt. Viszont az ügyfelek rendes hitelszükségletét most is kielégítést nyernek. A legutóbbi utimó sima lefolyását is mutatta, hogy az igények kielégítést nyertek. Lehet, hogy bizonyos mértékben a viszonyok által indokolt hitelkorlátozások történtek, de ez nem történik oly mértékben, hogy abnormális helyzetről lehetne beszélni. A helyzet Aradon ismétlem, teljesen nyugodt és az a hitelleltetés menete is vonatkozik.

egy mázsa buzáért, most már csak negyven csehkoronát kifizálnak.

Az eddig befutott termésjelentésekből arra lehet következtetni, hogy az idei buza-termés mintegy kétszerese a tavalyinak és minőségileg is sokkal jobb mint a tavalyi. Annál elkeserítőbb tehát, hogy a román gazda nem tud gabonájának piacot találni és a mennyiségileg és minőségileg is jó termésre rá kell fizetnie.

A mai napon az exportőrök körében az a hír terjedt el, hogy a Banca Nationalánál letétbe helyezett egymillió lejes alap kimerült és hogy a holnapi nap folyamán Aradon már nem fognak prémium-fizetéseket eszközölni. Megnyugtatóul közöljük a Megyei Gazdasági Tanácstól nyert információk alapján, hogy bár az említett egymillió lejes alap tényleg kimerült, a mai nap folyamán távirat érkezett a minisztériumból, amely újabb egymillió lejes hitelt nyit a Banca Nationala aradi fiókjánál az export-prémium kifizetésének céljaira. Így tehát a prémiumok kifizetése továbbra is zavartalanul megtörténik.

— A mai hetipiac árai. Tojás darabja 1.40—1.50 lej, sovány liba párja 120—160 lej, kövér liba párja 340—420 lej, sovány ruca párja 80—100 lej, csirke párja 40—60 lej, tyúk párja nagyság szerint 80—100 lej, tehénturó kilogrammja 10—12 lej, juhturó kilogrammja 30—35 lej, vaj kilogrammja 80—100 lej, tej literje 5—6 lej, tejfel literje 30—38 lej, fokhagyma kilogrammja 12—18 lej, vöröshagyma kilogrammja 6 lej, birsalma darabja 1—2 lej, szárazbab kilogrammja 8—10 lej, burgonya kilogrammja 4—5 lej, zöldbab kilogrammja 5—8 lej, sárgadinnye kilogrammja 1—1.50 lej, görögdiinne kilogrammja 1 lej, káposzta fejenként 4—6 lej, zöldpaprika 5 darabonként 1 lej, alma kilogrammja 3—5 lej, körte kilogrammja 2—4 lej, ringlóta kilogrammja 10—12 lej, paradicsom kilogrammja 1—2 lej, uborka 100 darabonként 20—25 lej és kerti darabja 5—8 lej.

A most folyó A.K.E. nemzetközi tenniszverseny díjai: Hartmann Kálmán

ékszerész (Arad, Minerita - palota) kirakatában vannak kiállítva.

Meggyilkolta feleségét, hogy ezzel politikai barátainak tegyen szolgálatot

A svájci kriminál-pszichológusok rejtélye — A páduai egyetem emigráns jogi tanára megölte három gyermeke anyját, mert az árulással lenyegelőzött

Genf-ből jelentik: Hirt adtunk arról a rejtélyes hitvesgyilkosságról, amely nemrég történt Genfben, ahol José Gomez di Silva, a páduai egyetem jogi tanára, többszöri revolver-lövessel meggyilkolta fiatal és szép feleségét. Gomez di Silva professzor néhány hónappal ezelőtt költözött Genf-be, ahol csakhamar tanári katedrát kapott. Amikor feleségével és három gyermekével Genf-be költözött, senki sem tudta, mi okból hagyta el a fiatal, de hírneves jogtudós a páduai egyetemet. Most, amikor a genfi rendőrség házkutatást rendezett lakásán, kiderült, hogy Gomez di Silva egy messzeágazó antifascista szervezet egyik legagilisabb vezetője. Nagyszámú levélre bukkan a rendőrség, amelyekből kitűnik, hogy a professzor Olaszországban és külföldön élő antifascista

személyiségekkel volt állandó összeköttetésben. A tanár bevallotta a gyilkosságot, annak okáról azonban nem volt hajlandó felvilágosítást adni. Genfi tudósítónk a bűntényről, amely még mindig igazolmányban tartja a genfi közvéleményt, a következő részleteket jelenti:

José Gomez di Silva, aki a világháborúban többször megsebesült és számos kitüntetést kapott, borzalmas tette elkövetése után, eleinte azt állította, hogy féltékenységből lőtte agyon feleségét, aki Olaszországban többször megcsalta. Hozzátette, hogy állítását bizonyítani tudja egy névtelen levéllel, amelyben felesége cinkosa is meg van nevezve. Amidőn azonban a vizsgálóbíró követelte tőle ezt a levelet, Gomez visszautasította a vizsgálóbíró kérését.

Ez a nem várt fordulat arra a következőre

tésre vezette a rendőrséget, hogy a jogtudós hitvesgyilkossága mögött nem féltékenységgel, hanem politikai okok rejtőznek. Megállapítást nyert, hogy di Silva valóban rosszul élt feleségével, aki állandóan azzal fenyegette férjét, hogy politikai titkait elárulja az olasz rendőrségnek.

A genfi rendőrség megállapítása szerint, a jogtudós nem féltékenységből gyilkolta meg hitvesét, hanem azért, hogy azt az ötven antifascistát, aki Olaszországban él, megmentse a biztos bebörtönözéstől, vagy haláltól.

José Gomez di Silva ügye már októberben a genfi törvényszék elé kerül s akkor világossá derül a bűntény politikai hátterére. A genfi rendőrség, amely a hitvesgyilkos jogtudós politikai levelezését lefoglalta, ezeket a leveleket a legnagyobb titokban megőrzi, nem akarja, hogy bármi is kiszivároghasson levelezéseiből, nehogy az olasz rendőrség Gomez di Silva antifascista barátait felkutathassa.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 LeL vastagabb betűvel 8, illetve 10 LeL. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 LeL. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbejegyzéssel ellátott kérdésszerű kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok keljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetéseknek vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉUTÁNS ÓRAIG VESZÜNK FEL

HÁZASSÁG.

FÉRJHEZ MENNE vagyonnal rendelkező középkorú elvált-asszony, hozzáilló uriemberhez. Levél: „Szorgalmas” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2595

ÁRKALMAZÁS.

NÉMETÜL inni, olvasni tudó fiatal német kisasszonyt keresek 11 és 8 éves kisleányka mellé. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2596

LAKÁS.

HÁROM SZOBA, fürdőszoba, előszobából álló modern lakás, szept. hó 1-ére kiadó, v. Orczy-utca 18. 2585

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉT SZOBA, konyha 1-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

EGYSZOBÁS, konyha lakás főtéren kiadó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Öt szobás lakás kiadó a v. Szabadság-tér 3.; ugyanott nagy üzlethelyiség, széles, udvarra nyíló, világos raktári szakszónyal. — Két szobás udvari iroda, vagy üzlethelyiség, kiadó, v. Szabadság-tér 22. 2587

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NATIONAL CASSARA névű vagyunk. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 208

TELESEPARATOR jó állapotban keresetlik. Bulev. Carol 36., ház-mesternél. 2587

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Reg. Maria 19., ház-mesternél.

SALGONÉ bizományi üzlete

Str. Horia No. 1. (Neuman-palota) felhívja a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt üzletére, hol jutányosan kaphatók: bintaszék, vaságyak, íróasztalok, perzsaszőnyegek, sezlonterítők, storek, fetelok, vitrinek, tükrös toalett, pakfon, ékszerek, festmények, iratszékény, zongorák, hegedűk, gardero szekrények, hálók, ebédlők, szalonok, antik butorok, tükrök, asztalok, székek, evő-eszközök stb. stb.

TÜZALLO okmányszekrényt keresünk, lehetőleg kombinációs, vagy két zárral. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2593

KITÜNŐ, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KERESEK leányzókat, perzsa-bundákat, perzsa és gyári, ebédlő és futószőnyeget, sezlonokat, sezlonterítőket, antik komodokat és szekretereket, márkás porcellánokat, antik poharakat, ezüsttárgyakat stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-utca) Neuman-palota.

MACULATURA PAPIR 6 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Használt butorok:

Hálószoza, ebédlő, csillárok, szőnyegek, függönyök, diván, fotelek mind jókarban levő, sürgősen, jutányos áron eladók. Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9-11., háztulajdonosnál. 2594

Modern és szolid

butorok, kárpitos-árak rész-letre is

„HALA DE MOBILE” Calea Banatului 4. Deposit: Str Moise Nicoara 9-11

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a KAUFMANN-vendéglőt. Kitűnő házikoszt.

ÜZLETEK.

RAKTÁRHELYISÉG a belvárosban, kétemeletes cementpadozattal, lifttel bére-adó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 208

ÜZLETHELYISÉG belvárosban a főutvonalon, kitűnő helyen, esetleg berendezéssel kiadó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 208

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM! A legnagyobb nyomorban tengődő család, közel az éhenhaláshoz, bármily adományt kér gyermekei részére. Címe: Varsandanné, v. Mihály-utca 5. 200

Ingyenes baromfi-tenyésztési tanfolyam!

Ríméleti és gyakorlati szakoktatás. Jelenkezés és beiratkozás Str. Sava Raicu (György-utca) 78. 2545

A legolcsóbb bevásárlási forrás

a „COMISSIO” biz. üzlet. ELADÓK: Három ajtós gardero szekrény, bór-garnitúra 4200 lejért, amerikai íróasztal 3000, íróasztalok 800-tól, politurus szekrények 650, zsurasztalok 780, hálósobák 2800-tól, ebédlő modern vitrinrel 18.500, gyermekszoba fehér 4600, könyvszekrények 2500, rádió 1800, függönyök, 12 személyes ezüst, zongora 16.000, nagy smyrna és perzsaszőnyegek, olcsó ösz-szekötök, tükrök, festmények, csillárok, plüschdivány 850, gyermekkosci, Singer-varrógép, valamint szennyes szekrény, jég szekrények, látszóvek, disztárgyak. Készpénzért veszünk: rézágákat, fehér vaságyat, gyermekkosci, futószőnyeget, kerti garnitúrát, ezüstöt, porcellánt, briliánsköveket, varrógépet, márkás festményeket, utiböröndöket, konyhaberendezést. Szőnyegjavítást olcsón vállalunk.

A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház havi 2 százalékos kamattal mellett folyósít zálogkölcsönöket ékszerekre, arany, ezüst tárgyakra, textilárúkra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb., stb. —

COMISIO, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 21. (v. József főherceg-ut).

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi sekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!